wroclaw.pl

Najlepszy na świecie

Krzysztof Rojek wygrał Olimpiadę Sztucznej Inteligencji w Pekinie.

str. 16

ISSN: 2719-7948 | BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA | NR 31 (241), 13-19.08.2025

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

str. 10-11

Pamiętasz o latającym sąsiedzie ?

MATEUSZ PIESIAK

Wakacyjne inwestycje drogowe na półmetku

Torowiska, rozjazdy, nawierzchnie jezdni i duże przebudowy – w mieście trwają letnie remonty. Jak postępują prace?

str. 7

Mamy to! 338 mln zł na tory i wodociągi

Unia Europejska wsparła ważne miejskie inwestycje, jak tramwaj na Swojczyce, węzeł przesiadkowy Drobnera-Dubois, 12 km sieci wodociągowych.

str. 8 i 12

Wsiądź na rower, by zwiedzić Wrocław

Podróżnik Marcin Korzonek, autor rowerowego VeloPrzewodnika, podpowiada, jak złapać bakcyla przemieszczania się po mieście na dwóch kółkach.

str. 9

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA **WWW.WROCLAW.PL**

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Szanowni Państwo,

bardzo często rozmawiając o Wrocławiu niemal każdy z nas mógłby wymienić przykładowych 5 zadań, które warte byłyby realizacji. Myślimy o remontach, nasadzeniach, nowej szkole, nowym podwórku czy linii tramwajowej. Nie każdy natomiast zadaje sobie pytanie, skąd wziąć na te wszystkie zadania pieniądze.

Kwestia budżetu zajmuje nas niezmiennie. Dlatego tak bardzo cieszą nas środki, które otrzymujemy z zewnątrz, za które możemy inwestować. I tu sierpień przyniósł nam bardzo dobre informacje.

Otóż 190 milionów złotych otrzymaliśmy ze środków europejskich. Z tych pieniędzy częściowo sfinansujemy trzy zadania: tramwaj na Swojczyce, węzeł przesiadkowy Drobnera-Dubois i mijankę tramwajową na Przyjaźni. Szczegóły jak zwykle w środku numeru.

Ale to nie wszystkie dobre informacje: aż 148 milionów złotych unijnej dotacji na rozwój i modernizację wrocławskiego systemu wodociągowego pozyskała nasza spółka miejska MPWiK. Te środki pozwolą na poprawę jakości i niezawodności dostaw wody dla mieszkańców. To już druga tak duża dotacja z unijnego programu FEnIKS dla MPWiK w 2025 roku.

Ten numer biuletynu zawiera wiele innych, dobrych informacji. Bo czy wiedzą Państwo, że uczeń klasy matematyczno-uniwersyteckiej w III Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu zdobył złoty medal na II Olimpiadzie Sztucznej Inteligencji w Pekinie? Ależ sukces! Artykuł o osiągnięciu Krzysztofa Rojka oczywiście w środku numeru, podobnie jak o naszych żeglarzach. Tutaj także kolejny sukces. Ekipa UKS Żeglarz Wrocław bierze udział w Mistrzostwach Świata w żeglarstwie klasy Cadet 2025. Zawody odbywają się w tym roku nad jeziorem Lipno w Czechach. Łącznie biorą w nich udział 104 jachty z 9 państw. Trzymamy kciuki i czekamy na Was!

Aha! A gdy planujecie Państwo remont domu, nie zapomnijcie o skrzydlatych sąsiadach. One też mieszkają we Wrocławiu. Zróbmy miejsce dla wszystkich. Jak? Zajrzyjcie na str. 10 i 11.

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

CZW. 14.08	PT. 15.08	SOB. 16.08	ND. 17.08	PN. 18.08	WT. 19.08	ŚR. 20.08
34°C	35°C	29°C	27°C	26°C	26°C	27°C

KARTKA Z KALENDARZA

SIERPIEŃ

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

14 sierpnia 1966

odbyła się pierwsza edycja festiwalu **Wratislavia Cantans**, zorganizowana przez ówczesnego dyrektora filharmonii we Wrocławiu Andrzeja Markowskiego. „Wratislavia Cantans" oznacza po łacinie „Wrocław Śpiewający".

WIKIPEDIA

14 sierpnia 1991

na wieżach wrocławskiej **katedry św. Jana Chrzciciela** pojawiły się dwa ważące 17 ton hełmy. Każdy z nich ma 37 metrów wysokości. Zostały zmontowane na ziemi i podniesione za pomocą żurawia.

WROCLAW.PL

14 sierpnia 2010

po raz pierwszy w Browarze Mieszczańskim we Wrocławiu odbył się koncert z cyklu **Męskie Granie**. Ówczesny hymn „Wszyscy muzycy to wojownicy" zaśpiewali: Wojciech Waglewski, Maciej Maleńczuk i AbradAb.

WIKIPEDIA

17 sierpnia 2001

otworzono **Galerię Dominikańską** pomiędzy pl. Dominikańskim oraz ulicami: bł. Czesława i Oławską. To była pierwsza galeria handlowa we Wrocławiu, mieszcząca na 3 kondygnacjach ponad 100 sklepów.

WIKIPEDIA

19 sierpnia 1989

premiera komedii kryminalnej „Konsul" w reżyserii Mirosława Borka, opowiadającej prawdziwą historię **Czesława Śliwy**, który w 1969 roku otworzył we Wrocławiu fałszywy konsulat generalny Austrii.

Samoloty z Wrocławia ominą osiedla?

O rekordowym lipcu, rozbudowie wrocławskiego lotniska i pomysłach na zmniejszenie hałasu, który generują samoloty nad miastem, dziennikarze portalu wroclaw.pl rozmawiają z Karolem Przywarą, prezesem zarządu Portu Lotniczego Wrocław S.A.

W lipcu na lotnisku obsłużono 614 804 pasażerów. Jest to najwyższy miesięczny wynik w historii. I to w trakcie remontu.
Tak, tym większy szacunek i brawa należą się pracownikom lotniska dbającym o bezpieczne i punktualne loty. Rekordy potwierdzają, że oferta, którą przygotowaliśmy z przewoźnikami, cieszy się uznaniem pasażerów. Mamy najwięcej w historii naszego lotniska nowości w letniej siatce połączeń – 11. Latamy nie tylko do miejscowości turystycznych na południu Europy, ale także do Madrytu, Budapesztu i Bukaresztu.

PORT LOTNICZY WROCŁAW

Prezes Karol Przywara jest pełnomocnikiem prezydenta Wrocławia ds. współpracy międzynarodowej

Na czym polega projekt przebudowy lotniska? Co ona zmieni?
Wrocławskie lotnisko jest użytkowane także przez wojsko. Realizowana inwestycja uwzględnia potrzeby operacji samolotów wojskowych. Budujemy i remontujemy drogi kołowania, po których poruszają się statki powietrzne, np. zjeżdżając z drogi startowej. Jedna z takich dróg, budowana od podstaw, będzie miała 2500 m. Drugim rodzajem powierzchni są płyty – najważniejsza, postojowa pomieści 14 dodatkowych samolotów. Kolejna powierzchnia – do odladzania – pozwoli nam przyspieszyć obsługę samolotów w sezonie zimowym. Powierzchnia płaszczyzn lotniska zwiększy się o 98 procent.

Jak chcecie pogodzić rozwój lotniska i ruchu lotniczego z ochroną środowiska?
Kwestie związane z paliwem lotniczym regulowane są na poziomie Unii Europejskiej. Od 2025 roku zaczęto wprowadzać do użytku mieszankę z komponentem z surowców odnawialnych. Linie lotnicze muszą raportować, w jakim stopniu korzystają z SAF [Sustainable Aviation Fuel – zrównoważonego paliwa lotniczego – przyp. red.] do odpowiednich organów. Flota jest sukcesywnie wymieniana, np. WizzAir wprowadził do użytku we Wrocławiu samolot Airbus A321neo, który spala mniej paliwa, emituje mniej CO_2 i generuje mniej hałasu, w porównaniu do starszych modeli nawet o 50 procent. Więcej lotów to więcej hałasu nad osiedlami leżącymi na trasie samolotów startujących i lądujących na wrocławskim lotnisku. Jednym z nich jest Oporów, gdzie część mieszkańców domaga się zamknięcia lotniska w porze nocnej.

Czy jest to możliwe?
Jak powiedziałem na początku rozmowy, wrocławskie lotnisko jest lotniskiem współużytkowanym z wojskiem i musi być w pełnej gotowości do przyjmowania statków powietrznych przez całą dobę.

Loty wojskowe zazwyczaj odbywają się dużymi maszynami, przy konstrukcji których kierowano się bardziej ich zasięgiem, niż oddziaływaniem na otoczenie. Stale monitorujemy poziom hałasu – jesteśmy do tego zobligowani przez szereg instytucji i spełniamy nakładane normy. Odnotowujemy jednak wszelkie sygnały o niedogodnościach i staramy się informować mieszkańców na bieżąco o działaniach, które podejmujemy.

A jakie konkretnie są te działania?
Najważniejsze to rozmowy z Polską Agencją Żeglugi Powietrznej, która odpowiada za organizację ruchu lotniczego w Polsce, o możliwości zmiany procedur startu, tak, aby omijała ona newralgiczne osiedla, w tym wymieniony Oporów.

Jest to zadanie trudne, ale nie niemożliwe. Będziemy zachęcać przewoźników do wymiany samolotów na takie, które generują mniej hałasu – ci, którzy tego nie zrobią, będą ponosili wyższe opłaty. Więcej zapłacą też przewoźnicy organizujący loty w nocy. Nie mamy innych narzędzi, tylko różnicowanie opłat. Chcemy zminimalizować nasze oddziaływanie na otoczenie, pamiętając jednak, że rozwój portu lotniczego leży w najwyższym interesie miasta i regionu.

Roztańczony Rynek 16.08 przy pręgierzu

BARTOSZ MOKRZYCKI

W sobotę przedostatnia potańcówka, ostatnią zaplanowano na 30.08

W środku długiego weekendu roztańczy się Rynek. Wrocławska potańcówka już w sobotę 16.08 w okolicy pręgierza.

Redakcja

Zabawa rozpocznie się od lekcji energetycznego charlestona o godz. 18. Po pokazie mistrzowskim Kasi i Patryka Czmochowskich ze sceny popłyną taneczne hity wybrane przez DJ Ewelinę, która dobrze zna taneczne gusta wrocławian. Zapowiada się prawdziwa muzyczna podróż – miks, który pachnie dancingiem, letnią przygodą i klimatem starych dobrych potańcówek. Będzie i romantycznie, i żywiołowo – jak za dawnych lat, ale z energią na 2025 rok. Potańcówka zakończy się z wybiciem godz. 23 na ratuszowym zegarze dostojnym polonezem. Na zabawę zaprasza WCRS. Wydarzenie jest otwarte dla wszystkich, a wstęp – wolny. W pobliżu sceny znajdzie się strefa odpoczynku dla osób ze szczególnymi potrzebami. W punkcie oznaczonym #PijKranówkę na Rynku będzie dostępna bezpłatnie woda od MPWiK Wrocław. Organizatorzy proszą o zabranie butelek wielorazowych. Na ostatnią zabawę w centrum miasta w sezonie wakacyjnym WCRS zaprasza 30.08.

Dofinansowanie do naprawy wózka

Do końca sierpnia więcej osób z niepełnosprawnościami może starać się o dofinansowanie naprawy wózka lub skutera elektrycznego w ramach programu Aktywny Samorząd, obszar C, zadanie 2. Wcześniej z dofinansowania mogły korzystać tylko osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności, jednak Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych poszerzył grono beneficjentów o osoby ze stopniem umiarkowanym. Więcej informacji znajdziesz na stronie: **www.wro.news/wózki-dofinansowanie**.

Bezpłatne szczepienia przeciwko HPV

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego zaprasza dziewczęta i chłopców w wieku 15–25 lat na bezpłatne szczepienia przeciw wirusowi HPV. Każdemu szczepieniu towarzyszyć będzie kwalifikacja lekarska i pakiet informacji na temat profilaktyki zakażeń. Zakażenia HPV są najczęstszą przyczyną raka szyjki macicy. W Polsce zapada na niego ok. 3 tys. kobiet rocznie. Nie ma leku przeciwwirusowego, który doprowadza do pozbycia się HPV z organizmu, ale jest szczepienie przeciw HPV. Aby zapisać dziecko na szczepienie, trzeba zadzwonić pod numer tel.: **800 805 100**.

Oddaj krew, jeśli możesz

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa apeluje o oddawanie krwi. Pilnie poszukiwane są wszystkie grupy. Do centrum przy ul. Czerwonego Krzyża 5/9 można zgłosić się w pon., śr. i czw. w godz. 7–17.30, we wt. i pt. od 7 do 13.30 i w sob. w godz. 7.30–12. Akcje wyjazdowe w najbliższych dniach organizowane są: czw. 14.08 w godz. 9–13 przy CH Borek, al. Hallera 52; sob. 23.08 w godz. 10–14 na rynku Psiego Pola; wt. 26.08 w godz. 9–13 na terenie Business Garden, ul. Legnicka 48.

Zapakuj do słoików smaki lata z targu Komandor

Ogórki, maliny, brzoskwinie, porzeczki i borówki – to teraz najchętniej kupowane warzywa i owoce na targowisku miejskim Bazar Komandor. W sierpniu jest tam wyjątkowo dużo kupujących, bo wielu wrocławian właśnie teraz decyduje się na zamknięcie ulubionych smaków lata w domowych przetworach.

Katarzyna Wiązowska

Komandor u zbiegu Komandorskiej i Radosnej to miejsce, gdzie wrocławianie robią zakupy już od ponad 30 lat. Najwięcej klientów pojawia się tu wiosną i latem, zwłaszcza w pogodne dni. Wtedy najczęściej przychodzą po świeże owoce i warzywa. – Teraz mamy sezon na maliny, morele, brzoskwinie i borówki – wylicza Agnieszka Siwik z jednego ze stoisk na bazarze. – Wiele osób kupuje też ogórki, pomidory i fasolkę szparagową.

Czas na pierogi z jagodami

Codzienne zakupy robią tu zarówno okoliczni mieszkańcy, jak i wrocławianie z innych części miasta. – Przyszliśmy tu po warzywa i owoce, bo chcemy zrobić przetwory na zimę. Tym razem będą to ogórki kiszone. Najczęściej zaopatrujemy się właśnie tutaj, bo nie tylko wybór jest duży, ale też wszystko świeże i ceny są przystępne – mówią Barbara i Zenon Wójcikowie. Inna stała klientka Komandora, Władysława Kozłowska, dodaje: – Ja najczęściej przychodzę po warzywa. Teraz również po jagody, bo to teraz atrakcja sezonowa i warto zrobić pierogi – zachęca.

TOMASZ HOŁOD

Zenon i Barbara Wójcikowie przychodzą na targowisko Komandor, bo wiedzą, że znajdą tu świeży towar

Na balkon i do wazonu

O tej porze roku dużą popularnością na targowisku cieszą się stoiska z kwiatami ogrodowymi. – Teraz klienci najchętniej kupują jeżóweczki i rubbekię. To dwa rodzaje byliny, która sprzedaje się rewelacyjnie. Chętnie kupowana jest też lawenda – mówi Barbara Hełmińska, która z mężem Tomaszem prowadzą jedno z nich już od blisko 15 lat. Klienci Komandora zaopatrują się tu również w cięte kwiaty. – Moje stoisko jest czynne przez cały rok – mówi Katarzyna Orzechowska. – Tylko w zależności od sezonu zmieniają się gatunki kwiatów. Teraz największą popularnością cieszą się astry i mieczyki. Ludzie kupują je nie tylko na urodziny, ale też dla siebie do domu.

Ponad 80 stoisk

Od wielu lat targowiskiem Komandor zarządza Roman Rotnicki. – Choć kiedyś przeważał tu handel produktami rolnymi, teraz na większości stoisk sprzedawane są artykuły przemysłowe. Mamy też kilka bardzo dobrze zaopatrzonych stoisk owocowo-warzywnych. Możemy się nimi pochwalić, bo we Wrocławiu chyba nie ma aż tak dużego wyboru świeżych i pachnących produktów od lokalnych producentów. Na naszym targowisku od kilku lat funkcjonuje też zakład fryzjerski i szewc. Zacząłem tu pracę, jak powstawały pierwsze stoiska. Na początku było ich 30, a teraz mamy już 80 kontrahentów. Sam również od ponad 30 lat prowadzę tu pijalnię piwa – opowiada Rotnicki. – Przyjmujemy wszystkich, którzy chcą handlować. Nawet działkowicze mogą za symboliczną opłatę sprzedać swoje plony. Jeśli jakaś starsza pani ma parę kwiatków czy kilka pęczków koperku, to nie pobieramy opłaty.

Plany na przyszłość

Targowisko przy ul. Komandorskiej ma w planie częściowy remont drogi dojazdowej do bazarowego parkingu. – Przygotowujemy się też do budowy hali targowej. Zakupy na stoiskach z warzywami i owocami można robić w godz. 7–18, z artykułami przemysłowymi do godz. 16–17 – przypomina Roman Rotnicki.

Zanim skorzystasz z SZOT-a, poszukaj SWAP-a

50 ton tekstyliów zebrały SZOT-y, czyli Samochody Zbierające Odzież i Tekstylia w ciągu I półrocza działalności. Prawie połowa zbiorów to rzeczy nadające się do ponownego użycia. Warto rozejrzeć się na swoim osiedlu za SWAP-em ubraniowym – można w nim wymienić się ubraniami lub oddać te, które ci się znudziły.

Redakcja

SZOT-y miały premierę 5.02.2025. Były odpowiedzią Wrocławia na nowy obowiązek selektywnego zbierania odzieży i innych tekstyliów, wynikający z ustawy. Od początku tego roku nie można już wrzucać takich artykułów do czarnego pojemnika.

Higieniczniej niż do kontenera

Harmonogram podstawień SZOT można znaleźć na stronie **www.ekosystem.wroc.pl**, w zakładce „segregacja odpadów". Podane są tam daty, godziny i dokładne lokalizacje postojów. Odpady tekstylne należy przynosić w workach o maksymalnej wielkości 120 l. Jednorazowo można zdać dwa worki takiej wielkości – chodzi o jak największe prawdopodobieństwo, że tekstylia pochodzą naprawdę z gospodarstwa domowego, a nie z firmy, która szuka oszczędności kosztem mieszkańców. Przez 6 miesięcy zebrano w ten sposób 50 ton.

Usługa jest higieniczna: osoba oddająca odpady nie ma kontaktu z innymi tekstyliami niż te, które sama przynosi. Odpady tekstylne można oddawać w PSZOK-ach (ul. Michalczyka 9, ul. Szwajcarska 15, ul. Janowska 51) w godz. 8–19, w sob. 8–16.

UMW

Samochody Zbierające Odzież i Tekstylia pojawiają się w 240 lokalizacjach miesięcznie we Wrocławiu

Jeszcze nie jesteśmy eko

Mniej optymistyczną wiadomością jest to, że 45 proc. tego, co trafia do SZOT-ów, to artykuły nadające się do ponownego użycia. Wyrzucamy odzież, bo się znudziła, nie jest już trendy bądź dzieci z niej wyrosły.

A może oddać?

Podczas pikników osiedlowych często organizowane są SWAP-y ubraniowe. Mapę, gdzie można oddawać zbędne przedmioty, znajdziecie na: **www.wroclaw.pl/zielony – wroclaw/mapa-wroclaw-nie-marnuje**. Koce i prześcieradła przydają się w schronisku dla zwierząt.

Ciekawe rękodzieło od społecznych dostawców

Kim są dostawcy społeczni i co pożytecznego robią? Zapraszamy do odwiedzenia Zakwas Studio i Starej Piekarni. Znajdziecie tu ciekawą ceramikę i wyroby ze szkła. Kupując je, pomagacie pomagać.

Maciej Wołodko

Ekonomia społeczna to połączenie zarabiania pieniędzy z pomaganiem innym. Może polegać na tworzeniu nowych miejsc pracy, dostarczaniu usług w mieście, takich jak wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami czy też na działaniach wzmacniających postawy obywatelskie.

Zasada jest prosta: zyski z działalności gospodarczej przeznaczane są na realizację celów społecznych. Dzięki temu biznes nie służy tylko zyskom, ale też pomaga ludziom i wspiera lokalną społeczność.

Zakwas Studio

Zakwas Studio to spółdzielnia ceramiczna na osiedlu Plac Grunwaldzki. Kilka lat temu założyli ją Dominika Kulczyńska i Mateusz Peringer. Są spółdzielnią socjalną, realizują projekty z zakresu reintegracji społecznej. Znajdziecie ich przy ul. Szczytnickiej 40/1b.

W ich sklepie internetowym jest mnóstwo pięknych, ręcznie wykonanych przedmiotów. Ceramiczne talerze, kubki, karafki, zestawy kawowe… Niektóre z nich bardzo oryginalne, jak choćby maselniczka Mufka. Naczynie pozwala wykorzystywać dawną technikę trzymania masła w wodzie. W 2022 wrocławska Mufka z Zakwas Studio otrzymała nagrodę w plebiscycie „Must Have" organizowanym przez Łódź Design Festiwal. Są też szklane wazony autorstwa projektantki Ganny Grudnytskiej. Każdy z nich jest unikatowy, powstały w ramach limitowanej serii.

Ceramiczna spółdzielnia zrzesza 16 osób. – Staramy się reintegrować zawodowo osoby narażone na wykluczenie zawodowe. Tak, aby mogły utrzymać się z własnego rzemiosła – tłumaczy Mateusz Peringer ze Studia Zakwas.

Współpracują z wrocławskimi organizacjami pozarządowymi, prowadząc warsztaty ceramiczne dla seniorów, dzieci i osób z niepełnosprawnościami.

Stara Piekarnia

Stara Piekarnia to przedsiębiorstwo społeczne prowadzone przez Fundację Znacznie Więcej. Zajmuje się dostarczaniem cateringu i pomocą w powrocie na rynek pracy osobom, które doświadczyły kryzysów psychicznych. Ale nie tylko. W ofercie mają wyroby z ceramiki.

FUNDACJA ZNACZNIE WIĘCEJ (1), JERZY WYPYCH (1)

Zaglądamy do pracowni ceramicznej Starej Piekarni (z lewej) i do pracowni ceramicznej Zakwas Studio

Znajdziecie ich na Psim Polu, gdzie prowadzą Kawiarnię Sąsiedzką (ul. Bolesława Krzywoustego 310a).

– W Starej Piekarni od 10 lat działa pracownia ceramiczna. W naszym zespole pracują dwie ceramiczki, absolwentki Wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych, które tworzą prace użytkowe i artystyczne oraz prowadzą warsztaty, także dla osób z niepełnosprawnościami. Efekty tych twórczych działań można najczęściej nabyć podczas świątecznych kiermaszów czy organizowanego wspólnie z Fundacją Opieka i Troska Festiwalu Rękodzieła – od 10 lat, zawsze w czerwcu na ryneczku Psiego Pola – mówi Dorota Wojtanowicz z Fundacji Znacznie Więcej.

Jesienią 2025 Stara Piekarnia chce ruszyć ze sprzedażą nowej kolekcji ceramicznej. 70 proc. pracowników Starej Piekarni to osoby doświadczone kryzysem psychicznym, którym Fundacja zapewnia wsparcie terapeutyczne oraz pracę. Pracownicy Fundacji stworzyli dla takich osób ścieżkę aktywizacji zawodowej, która pozwala na stopniowe zdobywanie doświadczenia i umiejętności niezbędnych do podjęcia stałego zatrudnienia, przy jednoczesnej integracji społecznej.

Dolnośląski Fundusz Odpowiedzialności dla NGO

Działasz w organizacji pozarządowej na Dolnym Śląsku lub jesteś członkiem grupy nieformalnej? Masz pomysł na działanie dla lokalnej społeczności? Jeśli tak, to złóż wniosek i ubiegaj się o 10 tys. zł wsparcia. Granty można dostać na działania zwiększające gotowość społeczności lokalnych.

Maciej Wołodko

Fundacja Wspierania Organizacji Pozarządowych „Umbrella", Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiołowych Tratwa i Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych zapraszają do składania wniosków o dofinansowanie do Dolnośląskiego Funduszu Odporności.

Twój pomysł na warsztaty, spotkania sąsiedzkie, działania edukacyjne, aktywizację seniorów czy promocję wolontariatu – to wszystko może wzmacniać odporność społeczną. Jak? „Bo buduje relacje i zaufanie, daje ludziom wiedzę i poczucie wpływu, przygotowuje wspólnotę do reagowania razem, gdy pojawi się coś trudnego" – piszą organizatorzy.

Uwaga: program skierowany jest do organizacji pozarządowych i grup nieformalnych z gmin do 100 tys. mieszkańców. Mogą z niego zatem skorzystać mieszkańcy aglomeracji wrocławskiej, ale nie samego Wrocławia.

Jakie działania można sfinansować z Dolnośląskiego Funduszu Odporności? Na przykład:

- działania związane z przygotowaniem społeczności lokalnej na potencjalne zagrożenia w obszarach: humanitarnym, środowiskowym, zdrowotnym, militarnym
- działania mające na celu ograniczenie negatywnych skutków w przypadku wystąpienia zagrożeń
- działania aktywizujące społeczności lokalne oraz promujące działalność organizacji obywatelskich
- aktywizacja różnych grup do współpracy i reagowania na zagrożenia.

Nabór trwa do 24.08. Termin realizacji działań finansowanych z programu to 11.09–11.11.2025.

Wnioski o dofinansowanie składa się wyłącznie przez generator dostępny na: **www.generator.dfo.org.pl**

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Krasnal Wolontariusz przypomina, że warto działać dla innych

Wkrótce remont placu Wolności i ulicy Zamkowej

Remont pl. Wolności i prowadzącej do niego ul. Zamkowej ma się rozpocząć jeszcze w sierpniu. Potrwa ok. 5 miesięcy, więc efekt końcowy ujrzymy pod koniec 2025 roku. Co dokładnie zostanie wykonane w tej centralnej części miasta? Zostanie plac do defilad, ale będzie nowa nawierzchnia, a także nasadzenia zieleni.

Bartosz Moch

Inwestycja na pl. Wolności i ul. Zamkowej obejmie przede wszystkim:

- wymianę nawierzchni
- odwodnienie na placu
- nowe nasadzenia i więcej zieleni na ul. Zamkowej.

Odświeżony pl. Wolności i zielona Zamkowa

– Planujemy wymienić uszkodzone płyty na pl. Wolności oraz zmodernizować system odwodnienia na powierzchni na placu – zapowiada Piotr Paś, prezes spółki Wrocławskie Inwestycje.

Przebudowana – w ramach tego samego zadania – zostanie także ulica Zamkowa. Ta stanie się dużo bardziej zielona. Wśród nasadzeń planowane są okazałe lipy drobnolistne, które będą miały do 36 cm, a sadzonki mogą osiągnąć nawet 6–7 metrów wysokości.

To spora zmiana, bo rosnące do tej pory na Zamkowej klony polne były dużo niższe. Te zostaną przesadzone w inną lokalizację – na Praczach Odrzańskich. Do tego pojawią się nowe rabaty, krzewy i rośliny cebulowe, 100 cisów pośrednich, ostrokrzewy buksz-panowe, mikołajki płaskolistne, a także czosnki ozdobne, szałwia omszona, kocimiętka i przewrotnik miękki.

MAREK KSIĘŻAREK

Widok na plac Wolności przed remontem nawierzchni i odwodnienia; w kółku – jedna z popękanych płyt

Jak długo potrwają prace?

Prace mają potrwać do 5 miesięcy, podczas ich trwania plac Wolności będzie w dużej części wyłączony z użytkowania. Korzystać będzie można jednak nadal z podziemnego parkingu i oczywiście z sąsiadującego Narodowego Forum Muzyki.

Na placu nie będą się jednak w tym czasie odbywać żadne wydarzenia. Choćby słynna Wrocławska Potańcówka została w ostatnich tygodniach przeniesiona z pl. Wolności do Rynku. I tak pozostanie przynajmniej do końca 2025 r.

Koszt całego zadania to niecałe 8 mln zł. Wykonawcą jest Zakład Sieci i Zasilania sp. z o.o. z Wrocławia.

Dlaczego plac Wolności nie zostanie zazieleniony?

Miasto sondowało w ostatnim czasie możliwość zazieleniania, nie tylko ul. Zamkowej, ale również placu Wolności. To jednak okazało się niemożliwe, ze względu na funkcje reprezentacyjne placu.

– Plac Wolności z racji swoich funkcji reprezentacyjnych nie może przyjąć drzew osadzonych w gruncie na stałe. Jest to plac defiladowy, którego Wrocław potrzebuje. Rynek nie spełnia takich wymogów ze względu na ograniczoną powierzchnię, a dwa lata temu zazieleniliśmy znajdujący się również w centrum plac Nowy Targ. Dlatego na placu Wolności musimy pozostawić dużą otwartą przestrzeń – podkreśla Piotr Paś, prezes WI.

INWESTYCJA W LICZBACH

8 mln zł
koszt inwestycji

5 miesięcy
czas trwania remontu

Ruszyło projektowanie przebudowy ul. Zwycięskiej

MAREK KSIĘŻAREK

Ul. Zwycięska w stronę al. Karkonoskiej (w tle przystanek Husarska)

Wrocławskie Inwestycje podpisały umowę na projekt przebudowy ul. Zwycięskiej. Dokumentację przygotuje Wrocławskie Biuro Projektów Drosystem. To ważny element Pakietu dla Południa, który ma poprawić komunikację na Jagodnie, Wojszycach, Krzykach, Partynicach, Klecinie i Ołtaszynie.

Bartosz Chochołowski

Projekt dotyczy rozbudowy około kilometrowego odcinka Zwycięskiej od al. Karkonoskiej do ronda św. Ojca Pio. Powstaną tu dodatkowe pasy ruchu, a rondo zostanie przekształcone w skrzyżowanie z sygnalizacją. Poprawiona zostanie infrastruktura dla komunikacji zbiorowej, pieszych i rowerzystów. Niezależnie od zapowiadanego przetargu, do 2026 roku powstanie brakujący odcinek drogi rowerowej od pętli autobusowej do ul. Pszczelarskiej.

W obrębie ronda św. ojca Pio projekt obejmuje: przebudowę ronda na skrzyżowanie czterowlotowe z sygnalizacją świetlną ■ każdy wlot wyposażony w dodatkowe pasy do skrętu w lewo oraz prawo.

Natomiast na ul. Zwycięskiej ma być zaprojektowana budowa: jezdni z dwoma pasami ruchu w każdym kierunku ■ i/lub przebudowa dróg dla pieszych i dwukierunkowych dróg dla rowerów – po obu stronach jezdni ■ przejazdu dla rowerów przy przejściu dla pieszych na wysokości posesji Zwycięska 3 wraz z sygnalizacją świetlną ■ sygnalizacji świetlnej w systemie ITS na skrzyżowaniach, przejściach dla pieszych i przejazdach dla rowerów ■ oświetlenia drogi, dróg dla pieszych, dróg rowerowych, przejść dla pieszych oraz przystanków ■ i/lub przebudowa zatok autobusowych i peronów przystankowych oraz przystanku autobusowego między pętlą autobusową a rondem św. ojca Pio ■ przebudowa zjazdu do hotelu ■ miejskich kanałów technologicznych ■ monitoringu wizyjnego ■ przebudowa kolizyjnej infrastruktury. Projekt ma też obejmować zagospodarowanie wód opadowych i posadzenie zieleni.

Na ul. Ołtaszyńskiej planowane są: rozbudowa jezdni o dodatkowe pasy do skrętu w lewo i prawo ■ korekta jezdni ul. Ołtaszyńskiej po północnej stronie ronda ojca Pio w celu budowy zatoki autobusowej.

Połowa wakacji i półmetek inwestycji drogowych

Torowiska, rozjazdy, nawierzchnie jezdni i duże przebudowy – we Wrocławiu trwają wakacyjne remonty. Część zakończyła się przed terminem, część dopiero się rozpocznie. To świetna wiadomość, bo oznacza, że poprawi się komfort mieszkańców, bezpieczeństwo i estetyka miasta. Prace przebiegają sprawnie.

Redakcja

Część remontów udaje się zakończyć przed terminem – tak jak np. prace związane z usuwaniem awarii na magistrali wodociągowej przy moście Grunwaldzkim. MPWiK zakończyło je o dwa tygodnie szybciej niż planowano. Na demontaż torowiska, sieci trakcyjnej, wykonanie głębokiego na 5 m wykopu, usunięcie usterki, przeprowadzenie testów ciśnieniowych i zasypanie wykopu zaplanowano 7-9 dni. Dzięki determinacji specjalistów z MPWiK prace udało się wykonać w trzy doby. Odtworzenie nawierzchni i torowiska miało zająć kolejne trzy tygodnie – a zajęło dwa.

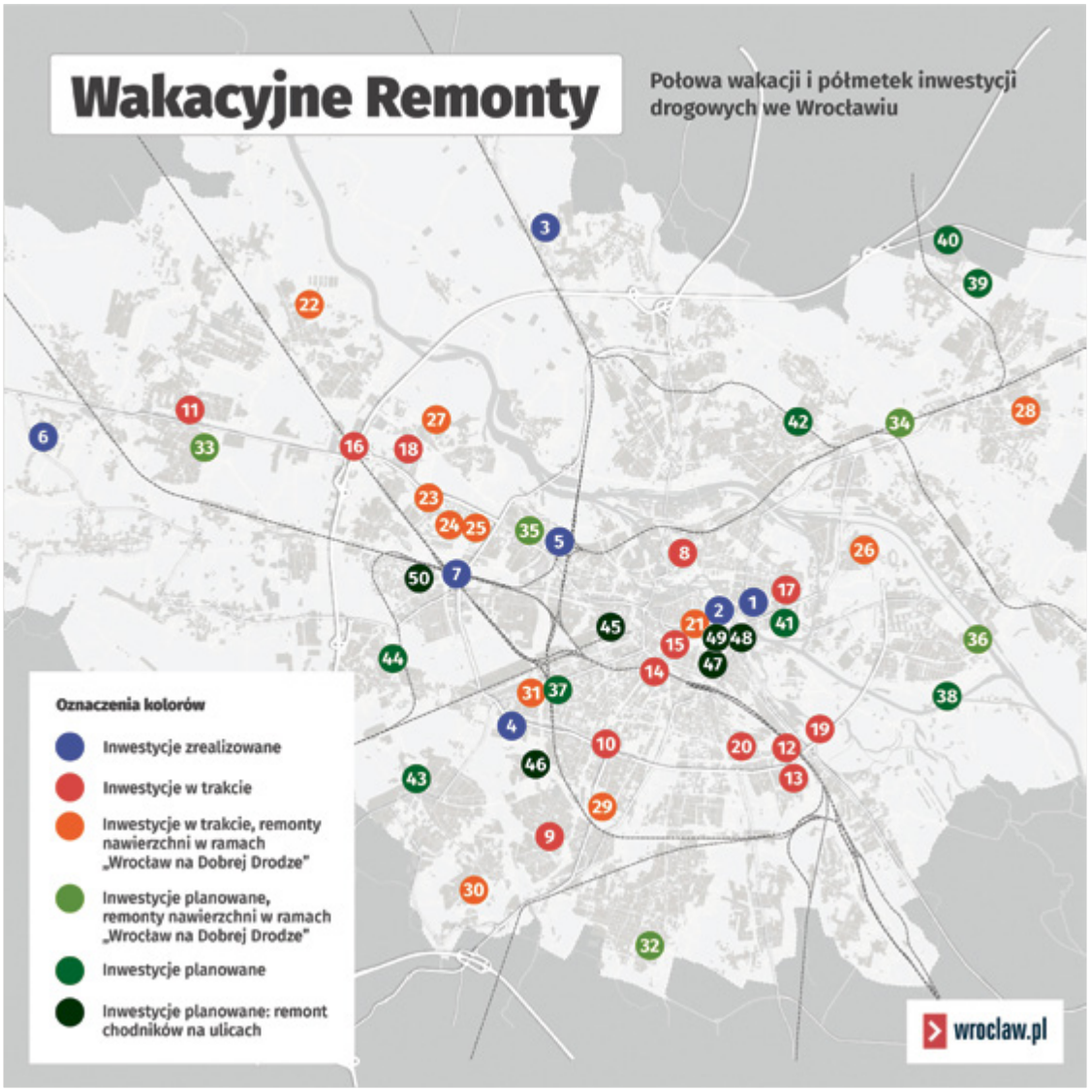

Rozjazdy na skrzyżowaniu Pomorska/Dubois

MPK Wrocław od 5.07 wymienia cztery rozjazdy i szyny na skrzyżowaniu Pomorskiej i Dubois. – Prace idą zgodnie z harmonogramem. Wykonaliśmy podbudowy i cztery studnie związane z odwodnieniem. Obecnie trwają prace budowlane związane z układaniem oraz spawaniem rozjazdów i skrzyżowania torowego – wymienia Witold Woźny, prezes MPK Wrocław.

Kierowcy i autobusy miejskie jeżdżą wokół remontu jak po rondzie – za miejscem prowadzenia prac zorganizowane są nawrotki. MPK odtworzy też nawierzchnię torowiska na długości peronów przystankowych. Wszystko kosztuje 4,6 mln zł i zostanie zakończone ostatecznie w połowie października, choć tramwaje wrócą miesiąc wcześniej.

Mijanka na Przyjaźni

12 lipca MPK Wrocław rozpoczęło budowę mijanki tramwajowej wzdłuż ul. Przyjaźni. Na odcinku 65 m powstanie drugi tor i rozjazdy z obu stron. – Za nami już organizacja prac i przygotowanie terenu. Teraz trwają prace ziemne, wykopy i usuwanie kolizji z istniejącymi sieciami podziemnymi – mówi Witold Woźny. Wkrótce MPK rozpocznie tutaj budowę nasypu pod przyszły tor oraz montaż fundamentów pod nowe słupy trakcyjne.

Prace potrwają łącznie 170 dni, a torowisko ma być wyłączone z użytkowania przez około 70 dni. – Ruch tramwajowy na pętli Klecina jest teraz wyłączony. Trasa linii 6 została skrócona do przystanku Orla, linii 7 i 17 – do pętli Krzyki. Tramwaje linii 2 i 14 kursują bez zmian. Jeżdżą też autobusy „za tramwaj" – to linia 717 Krzyki-Giełdowa (Centrum Hurtu) – wymienia prezes MPK Wrocław. Linie autobusowe D, 107, 247 kursują bez zmian. Prace mają się zakończyć pod koniec listopada. Koszt inwestycji to ok. 4,8 mln zł.

Przejazd na torowisku Powstańców Śl./Jastrzębia

Trwa remont przejazdu drogowego przez torowisko na skrzyżowaniu ul. Powstańców Śląskich z ul. Jastrzębią. Powstaną nowe przejścia dla pieszych i torowisko przy peronach przystanku „Jastrzębia". Torowisko ma tu być zielone, a krawędzie peronu wyregulowane. Poprawione zostanie też podbicie podkładów od ul. Hallera do ul. Orlej. Prace rozpoczęły się w weekend 26-27 lipca. I tylko wtedy – na czas budowy mijanki – wyłączony był tam ruch tramwajowy. Roboty budowlane mają trwać 51 dni. Tramwaje do końca sierpnia mają tu jeździć wahadłowo. Utrudnienia dla kierowców związane z zamknięciem przejazdu planowane od 15 sierpnia trwały przez dwa dni. – Zakończyliśmy tu etap projektowy. Wykonaliśmy tymczasowe rozjazdy nakładkowe wraz z zasilaniem i sygnalizacją zajętości toru, tak by wahadłowo zapewnić przejezdność po jednym torze. Obecnie trwają prace rozbiórkowe i roboty ziemne – mówi Przemysław Nowicki, wiceprezes MPK. Koszt tej inwestycji to ok. 3,2 mln zł.

Ostatni fragment trasy do Leśnicy

Remont torowiska na ul. Kosmonautów to największa inwestycja w ramach tegorocznej „TORYwolucji". Trwa tu kompleksowa przebudowa odcinka od ul. Jeżowskiej do przystanku „Jeleniogórska" – ostatniego na trasie do Leśnicy, który wymagał remontu. Prace rozpoczęły się 31 maja. Po starym, wysłużonym torowisku nie ma już śladu – układane jest nowe. Prace są zaawansowane. – Zamontowana została już nawierzchnia stalowa, trwają prace spawalnicze oraz zasypywanie torowiska tłuczniem. Wykonaliśmy nawierzchnię brukową na peronach, które wymagały regulacji. Gotowe są też przejazdy torowo-drogowe – do zrobienia został jeden przy stadionie MOSiR. Trwają prace nawierzchniowe na przejściach dla pieszych. Ponadto wykonaliśmy przepusty na kable od ul. Wielkopolskiej do ul. Rawickiej i wszystkie fundamenty pod słupy trakcyjne – wylicza wiceprezes Nowicki.

MPK planuje zakończyć prace przed wrześniem. Koszt remontu to ok. 15,85 mln zł.

Przejazdy na Armii Krajowej, Tarnogajskiej i Klimasa

Aktualnie MPK Wrocław przygotowuje się do prac na skrzyżowaniach al. Armii Krajowej z ul. Tarnogajską i Tarnogajskiej z Klimasa. Te prace mają się rozpocząć 23 sierpnia.

Remont obejmie torowisko na przejeździe drogowym, przejściach dla pieszych, przejazdach rowerowych, na łukach i na długości peronów przystankowych. Zostanie wykonany przy użyciu wielkogabarytowych, prefabrykowanych płyt – tak jak na Oławskiej/Podwalu, co przyspiesza prace i pozwala ograniczyć utrudnienia w ruchu do niezbędnego minimum. Perony na przystanku „Tarnogajska" zostaną zmodernizowane, a same przystanki będą miały nowe elementy wyposażenia. Tramwaje mają być tu wyłączone z ruchu od 6.09 do 3.10. Kierowcy mogą się spodziewać utrudnień na skrzyżowaniu Armii Krajowej z Tarnogajską w kierunku alei Wielkiej Wyspy od 6 do 10.09, a na skrzyżowaniu z Klimasa – od 6 do 12.09. Koszt obu tych remontów to 4,1 mln zł.

Remont Powstańców Śl.

Jedną z największych inwestycji ZDiUM-u rozpoczętą w te wakacje jest wymiana kostki na asfaltobeton na obydwu jezdniach Powstańców Śl. – Zakończyły się już rozbiórki kamiennej kostki na obu remontowanych obecnie pasach. Wykonawca pracuje teraz nad utworzeniem i profilowaniem koryta pod nową nawierzchnię – informuje Tomasz Staruchowicz, dyrektor ZDiUM. Trwają też prace przy budowie peronu przystanku wiedeńskiego na ul. Świdnickiej przy Arkadach. Wykonawca ułożył tu już nowy chodnik na całej długości, tak by można było na niego tymczasowo przenieść ruch rowerowy z jezdni. Piesi nadal poruszają się w podcieniach Arkad. Wszystkie prace przy budowie peronu mają potrwać do końca sierpnia.

Przegląd wszystkich inwestycji wakacyjnych: www.wro.news/wakacyjne-remonty2025

Jak dojechać na koncert Eda Sheerana

Ed Sheeran – gwiazda sceny popowej zagra we Wrocławiu 15 i 16 sierpnia na Tarczyński Arenie. Na stadion najłatwiej dojechać komunikacją miejską. Od strony ul. Lotniczej do pętli Pilczyce dojeżdżają tramwaje: 3, 10, 20, 24 i 76. W związku z remontem torowiska w ulicy Kosmonautów i przystanku Tarczyński Arena (Lotnicza), tramwaje od strony Lotniczej nie docierają pod sam stadion, ale można nimi dojechać do pętli Pilczyce. Stamtąd do esplanady stadionu jest do przejścia ok. 350 m. Na przystanku Tarczyński Arena (Lotnicza) zatrzymują się autobusy 102 i linii zastępczej 710. Od strony ul. Królewieckiej pojadą linie tramwajowe: 18, 21 i autobusowe: 101, 102, 103, 104, 123, 127, 152. Od godz. 16 przez 3,5 h kursować będą specjalne linie tramwajowe T1 – z Dworca Głównego PKP do ul. Królewieckiej co 10 min i T2 – z Galerii Dominikańskiej do Pilczyc co 10 min. W godz. 18-19.30 linia autobusowa S2 pojedzie z Galerii Dominikańskiej do stadionu Tarczyński Arena od strony ul. Lotniczej co 10 min.

Jak wrócić z koncertu Sheerana

Z dodatkowych autobusów i tramwajów będzie można skorzystać też po koncercie. Specjalna linia tramwajowa T1 będzie odwozić fanów artysty od strony ul. Królewieckiej. Tramwaje odjadą z przystanku Tarczyński Arena (Królewiecka) co 3-6 minut od godziny 22.45. Z tej samej lokalizacji co 3 minuty odjedzie specjalna linia autobusowa S1. Z pętli Pilczyce (od strony ul. Lotniczej) będzie jeździć linia T2 – po koncercie będzie jeździć co 3-5 min. w kierunku przystanku Galeria Dominikańska. Miasto uruchomi też autobusową linię specjalną S2, która po koncercie odjedzie co ok. 5 min. Część kursów linii T1 i T2 będzie jechała do pl. Jana Pawła II. Część kursów linii S1 i S2 będzie jechała do przystanku Rynek. Niezbędne informacje o koncercie Eda Sheerana we Wrocławiu znajdziecie na stronie: **www.wro.news/koncert-Sheerana**.

Prawie 190 mln zł na ważne inwestycje

Tramwaj na Swojczyce, węzeł przesiadkowy Drobnera-Dubois i mijanka na Przyjaźni – te przedsięwzięcia częściowo sfinansuje Unia Europejska. Największa z nich, budowa nowej linii tramwajowej, pochłonie 140 mln zł, a na budowę węzła miasto wyda ok. 40–47 mln zł.

Redakcja

WI

Wizualizacja linii tramwajowej na Swojczyce – koszt tej inwestycji jest obliczany na blisko 140 mln zł

Wrocław ma podpisaną umowę na dofinansowanie projektu pn. Zintegrowany System Transportu Szynowego – etap IV. Projekt składa się z trzech zadań inwestycyjnych:

- budowy trasy autobusowo-tramwajowej na Swojczyce
- budowy mijanki tramwajowej przy ul. Przyjaźni
- przebudowy węzła przesiadkowego Dubois-Drobnera.

– Zintegrowany System Transportu Szynowego to nie tylko inwestycja w nowoczesną infrastrukturę, ale przede wszystkim realna poprawa jakości życia mieszkańców – mówi Piotr Paś, prezes Wrocławskich Inwestycji. – Szybszy transport, nowe trasy i ekologiczne rozwiązania to kierunek, w którym rozwijamy Wrocław.

Trasa autobusowo-tramwajowa na Swojczyce

Pierwsze zadanie obejmuje budowę trasy autobusowo-tramwajowej na osiedle Swojczyce. Tramwaje i autobusy będą poruszały się głównie wydzielonym korytarzem komunikacyjnym. Wybudowane zostanie blisko 2 km nowego torowiska, jedna nowa pętla tramwajowa na Swojczycach, a istniejąca pętla tramwajowo-autobusowa na Sępolnie zostanie przebudowana.

Powstanie 14 przystanków, nowa stacja prostownikowa i kilometry sieci trakcyjnej oraz jej zasilania. W ramach inwestycji przebudowane będzie blisko 1,8 km jezdni, powstanie 2,7 km nowych dróg dla rowerów, ok. 6 km nowych chodników. Wybudowany będzie Park&Ride na 166 aut, w tym z miejscami dla osób z niepełnosprawnościami i dla aut elektrycznych.

Przewidziana jest też budowa prawie 380 latarni oświetleniowych, budowa kilku kilometrów sieci wodociągowej wraz z przewiertem pod kanałami przeciwpowodziowym i nawigacyjnym na Odrze. A także: przebudowa i budowa kilkunastu kilometrów sieci energetycznej niskiego oraz średniego napięcia. Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej, przebudowa sieci gazowej, telekomunikacyjnej. Pętla na Swojczycach będzie zielona. Zostanie obsadzona wewnątrz drzewami. W środku będzie zbiornik rozsączająco-odparowujący w formie meandrującego rowu. Zieleń i retencję zaplanowano też na przystankach. Ciekawym rozwiązaniem będą zielone dachy wiat, na których ułożone zostaną maty rozchodnikowe. Posadzonych ma być około 380 drzew (klony, lipy, sosny, topole) i dziesiątki tys. krzewów.

Wykonawca będzie miał 24 miesiące na realizację prac od momentu podpisania umowy. Koszt inwestycji to blisko 140 mln zł.

Mijanka przy ul. Przyjaźni

Drugie zadanie to budowa mijanki tramwajowej przy ul. Przyjaźni, która usprawni ruch tramwajów dzięki dobudowaniu ok. 65 m drugiego toru. Inwestycja obejmuje przebudowę sieci technicznych, odwodnienia, przesadzenia drzew i zagospodarowanie wód opadowych. MPK Wrocław rozpoczęło budowę 12 lipca. Powstaje drugi tor i rozjazdy z obu stron. Wykonawca zakończył już organizację prac i przygotowanie terenu. Teraz trwają roboty ziemne, wykopy i usuwanie kolizji z istniejącymi sieciami podziemnymi. Wkrótce rozpocznie się budowa nasypu pod przyszły tor i montaż fundamentów pod nowe słupy trakcyjne.

Prace potrwają łącznie 170 dni, a torowisko ma być wyłączone z użytkowania przez ok. 70 dni. Ruch tramwajowy na pętli Klecina jest teraz wyłączony. Trasa linii 6 jest skrócona do przystanku Orla, linii 7 i 17 – do pętli Krzyki. Tramwaje linii 2 i 14 kursują bez zmian. Jeżdżą też autobusy „za tramwaj" 717 Krzyki-Giełdowa (Centrum Hurtu).

Mijanka ma być gotowa pod koniec listopada. Koszt inwestycji to ok. 4,8 mln zł.

Zmiany na Dubois-Drobnera

Trzecie zadanie dotyczy przebudowy węzła przesiadkowego Dubois-Drobnera. Obejmuje ono modernizację torowiska (ok. 500 m), układu przystanków, jezdni, chodników i dróg rowerowych. Powstaną dwa podwójne przystanki tramwajowo-autobusowe, które skrócą czas przesiadek i zwiększą funkcjonalność węzła. W planie jest przebudowa infrastruktury podziemnej, prace na sieciach: energetycznej, gazowej, wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej oraz telekomunikacyjnej.

Na obu ulicach przebudowane zostaną jezdnie, wybudowane będą nowe drogi dla rowerów i przejazdy rowerowe. Powstanie nowe przejście dla pieszych i przejazd rowerowy na wysokości ul. Cybulskiego, co poprawi bezpieczeństwo w rejonie mostów Uniwersyteckich. W ramach inwestycji staną tu 54 energooszczędne latarnie, a przejścia dla pieszych zostaną dodatkowo doświetlone, co poprawi bezpieczeństwo przechodniów.

Nie zabraknie nowej zieleni. W sumie posadzonych zostanie tu 19 drzew, 1375 szt. krzewów liściastych, 1525 szt. pnączy, 1080 szt. traw ozdobnych, 270 szt. półkrzewów, 270 szt. roślin cebulowych.

Wykonawca będzie miał 18 miesięcy na realizację prac. Podczas wykonania zadania ruch pojazdów ma odbywać się ulicami objętymi przebudową, ale w ograniczonym korytarzu. Tramwaje nie będą jeździć przez około 14 miesięcy.

Wartość całego projektu to 338,5 mln zł, wkład UE to 189,7 mln zł.

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

Wsiądź na rower, poznaj Wrocław i okolice

Tanzańskie Kilimandżaro ma 5 885 m n.p.m. Tam rowerem Was nie wysyłamy. Co innego na wrocławskie Kilimandżaro, które z łatwością (134 m) można zdobyć podczas wycieczki trasą Parkową. To jedna z 5 propozycji. Spróbujcie, a może złapiecie bakcyla przemieszczania się na dwóch kółkach na stałe?

Błażej Organisty

Nawet lato, które pachnie jesienią, zachęca. Ścieżek i dróg przybywa, czekają wały, alejki. Kto nas poprowadzi? Wybraliśmy Marcina Korzonka. Dlaczego? Jeździ, odkąd pamięta – to raz. We Wrocławiu mieszka całe życie (czyli od 50 lat) – to dwa. Jest autorem wydanego w tym roku VeloPrzewodnika – to trzy. – Mamy rowerowe rzeki: Odrę, Widawę i Oławę. A także wały, które są naturalnymi, bezpiecznymi i krajoznawczymi drogami rowerowymi. W ostatnich latach trakty na wałach stały się lepsze. Po prostu trzeba nimi jeździć – stwierdza Marcin.

W VeloPrzewodniku jest 20 tras. Spośród nich Marcin wybiera dwie ulubione wrocławskie: ■ Oławką do Błękitnej Laguny ■ do wieży w Kotowicach ■ dokładamy coś najbardziej zielonego – trasę Parkową, jak również dwie inne biegnące w całości w granicach miasta: Pętlę Wielka Wyspa i Pętlę Odrzańską.

Oławką do Błękitnej Laguny

29 km przyjemnej i łatwej jazdy wzdłuż rzeki. Startujemy na moście Oławskim, w połowie kąpiemy się w Błękitnej Lagunie i wracamy do Wrocławia.

Przebieg trasy: most Oławski – Na Grobli – Las Rakowiecki – ul. Międzyrzecka – Blizanowice – Siechnice (Błękitna Laguna) – Radwanice – Księże Małe – park Wschodni – ul. Młoda – most Oławski.

Na relaks, przekąskę, napój polecają się po drodze bary plenerowe Port Węglowy, ZaZoo i Ogród Międzyrzecka.

Do wieży w Kotowicach

Marcin Korzonek uznaje ten szlak za wrocławski klasyk. Zróżnicowany i z możliwością modyfikacji. Jego długość to 48 km, z czego duża część wałem.

Marcin Korzonek, autor wydanego w tym roku rowerowego VeloPrzewodnika

Przebieg: Kładka Zwierzyniecka – Opatowice – Trestno – Blizanowice – Kotowice – Utrata – Ratowice – Czernica – Jeszkowice – Gajków – Łany – Strachocin – Bartoszowice – Kładka Zwierzyniecka.

Tytułowa wieża widokowa, stalowa i zielona, wznosi się na 40 m w przysiółku Utracie w Kotowicach. Z jej trzech tarasów są widoki na dolinę Odry i lasy. Regeneracyjny posiłek można zjeść na Sępolnie lub Biskupinie po przejażdżce.

Trasa Parkowa

Przejeżdżamy przez „najładniejsze i największe parki oraz obszary leśne we Wrocławiu". Szutrowymi alejkami, wśród roślinności, bez samochodów. Trasa jest łatwa i ma 35 km. Jest lepsza zachęta?

Przebieg: park Zachodni – ul. Bajana – ul. Idzikowskiego – Las Kuźnicki – ul. Żernicka – park Tysiąclecia – ul. Graniczna – ul. Sokalska – ul. Krzemieniecka – Las Oporowski – Park Mamuta – park Grabiszyński – górka Mała Sobótka – ul. Krzycka – park Południowy – Promenada Krzycka – ul. Gazowa – ul. Międzyleska – park Tarnogajski – ul. Armii Krajowej – ul. Krakowska – park Wschodni – ul. Krakowska – Wilcza – Kładka Siedlecka – Krzywa Grobla – ul. Rakowiecka – Kładka Zwierzyniecka – grobla Szczytnicko-Bartoszowicka – park Dąbski – ul. Wróblewskiego – ul. Kopernika – Hala Stulecia – park Szczytnicki – ul. Różyckiego – Chopina – Morskie Oko – Wzgórze Kilimandżaro. Jedziemy cały czas przez miasto, więc punktów gastronomicznych jest pod dostatkiem. Miło się siedzi np. w Agawie w parku Południowym, mimo że tamtejszy Chopin jakiś cichy...

Pętle Wielka Wyspa i Odrzańska

Obie bardzo łatwe, obie w całości lub w dużej części prowadzące wałami wzdłuż Odry. Pierwsza ma 13 km, druga – 27 km.

Wielka Wyspa: most Zwierzyniecki – jaz Szczytnicki – Kładka Zwierzyniecka – park Dąbski – park Biskupiński – jaz Opatowice – most Bartoszowicki – mosty Chrobrego – mosty Jagiellońskie – jaz Psie Pole – most Zwierzyniecki Odrzańska: most Oławski – pl. Społeczny – Wzgórze Polskie – Wyspa Piasek – Kępa Mieszczańska – grobla Kozanowska – park Popowicki – most Milenijny – ul. Osobowicka – wały nad Starą Odrą – mosty Warszawskie – mosty Jagiellońskie – ul. Folwarczna – most Bartoszowicki – Kładka Zwierzyniecka – most Oławski.

Zajrzyj, gdzie odpoczywają autobusy i tramwaje

Uwielbiasz tramwaje i autobusy? Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne zaprasza dzieci i ich opiekunów tam, gdzie pasażerowie zwykle nie mają wstępu – do środka zajezdni.

Redakcja

Podczas wizyty uczestnicy poznają historię i zasady funkcjonowania zajezdni tramwajowej. Zajrzą do dyspozytorni i sali motorniczych, a także wejdą do kabiny tramwaju 105NWr lub Moderus MF17AC i na chwilę wcielą się w rolę motorniczego. Pod opieką przewodnika będzie można spróbować przełożyć zwrotnicę.

Uczestnicy dowiedzą się, jak wygląda dzień z życia kierowcy autobusu, odwiedzą dyspozytornię i salę kierowców, przejadą się autobusem przez stację paliw, halę pozjazdową i myjnię, poznając kulisy obsługi i utrzymania pojazdów. Będzie też okazja do zobaczenia legendarnego autobusu „Ogórek" i zrobienia sobie pamiątkowego zdjęcia za jego kierownicą.

Wycieczki są przeznaczone dla dzieci w wieku 6–12 lat wraz z rodzicami lub opiekunami.

Jak się zgłosić?

Zapisy prowadzone są e-mailowo, do wyczerpania miejsc, pod adresem: promocja@mpk.wroc.pl. Liczba miejsc w grupie jest ograniczona do 20 osób. W zgłoszeniu należy podać: ■ imię i nazwisko opiekuna oraz numer telefonu ■ imię, nazwisko i wiek dziecka ■ wybrany termin i zajezdnię ■ zgodę na bezpłatne wykorzystanie zdjęć i filmów z wydarzenia.

Kiedy i gdzie?

Zajezdnia Tramwajowa Gaj: 20 i 27.08, grupa I: godz. 10–11.30, grupa II: godz. 12–13.30

Zajezdnia Autobusowa Obornicka: 21 i 28.08, grupa I: godz. 10–11.30, grupa II: godz. 12–13.30.

Wycieczka jest bezpłatna. – Na uczestników czekają drobne upominki, wiele ciekawostek o wrocławskiej komunikacji miejskiej i niezapomniane wakacyjne wspomnienia – zachęca Witold Woźny, prezes MPK Wrocław.

Wakacje z MPK Wrocław – w zajezdniach pojawi się maskotka Gucio

REMONTUJESZ DOM? NIE ZAPOMNIJ O SKRZYDLATYCH SĄSIADACH

PTAKI
PEŁNOPRAWNI MIESZKAŃCY WROCŁAWIA

Anna Adamczyk
ornitolog

We Wrocławiu odnotowano obecność ponad 200 gatunków ptaków.

Na osiedlach i w centrum Wrocławia najczęściej widujemy gołębie, wrony siwe i gawrony, ale w naszym mieście żyje także wiele innych ptaków. – Tuż obok nas mieszkają np. jerzyki, jaskółki oknówki, szpaki, niepozorne kopciuszki albo sierpówki, a nawet drapieżne pustułki, które traktują wysokie bloki jak skały – mówi Anna Adamczyk, ornitolog

We Wrocławiu żyją też ptaki, które od naszych budynków bardziej sobie cenią parki, miejskie lasy, ogródki działkowe, ewentualnie bujną zieleń na spokojnych osiedlach. Należą do nich np.: słowiki, pleszki, zięby, muchołówki białoszyje, czyże, kukułki, sowy uszatki. Z kolei nad wodą możemy spotkać m.in.: kokoszki wodne, kaczki krzyżówki i łabędzie.

Ptaki są niezwykle pożyteczne

Jeden jerzyk chwyta w ciągu dnia nawet 20 tysięcy owadów, a to oznacza, że w ciągu wiosny i lata zje ich 2,5 miliona (!). Z kolei ptaki drapieżne polują na gryzonie, np. myszy. Pustułki nazywa się wręcz podniebnymi kotami.

Uważajmy na nie podczas remontów

Żyjące blisko ludzi gatunki wykorzystują do zakładania gniazd szczeliny w elewacjach i inne zakamarki naszych domów, dlatego trzeba uważać na nie podczas remontów. Jeśli nie da się zachować ich siedlisk, trzeba im przygotować budki lęgowe. Do takich „mieszkań zastępczych" wprowadzają się nawet skrzydlaci drapieżnicy.

Jerzyki, wróble, jaskółki, pustułki i dziesiątki innych gatunków ptaków, a także najróżniejsze nietoperze mieszkają tuż obok nas: w szczelinach elewacji naszych domów, pod parapetami, na strychach i w mnóstwie innych miejsc. To dobrze, bo te skrzydlate stworzenia są niezwykle pożyteczne. Nie zapominajmy o nich, remontując nasze domy. Róbmy to tak, by nie straciły dachu nad głową albo – co gorsza – nie zostały przypadkowo uśmiercone.

Beata Turska

Dokonując rozbiórek lub przeprowadzając prace budowlane (np. ocieplając elewację, uzupełniając ubytki, które się w niej pojawiły, remontując sztukaterię, przewody kominowe, balkony, a nawet malując elewację) zadbajmy o to, by ptaki i nietoperze także miały gdzie mieszkać. Są naszymi sprzymierzeńcami.

Pod prawną ochroną

Dbanie o skrzydlatych sąsiadów nie jest jedynie kwestią dobrej woli. Ptaki i nietoperze są pod ochroną prawną. Mówią o tym ustawy o ochronie przyrody, o ochronie zwierząt i o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, prawo budowlane, a także kodeks karny.

Oznacza to, że:

- nie wolno niszczyć ich siedlisk, ostoi i gniazd, a więc wszelkich miejsc, w których żyją, rozmnażają się, wychowują młode, odpoczywają i żerują
- nie wolno umyślnie ich płoszyć i niepokoić.

Dotyczy to także sytuacji, w których mamy do przeprowadzenia remont, modernizację, rozbiórkę lub jakiekolwiek inne prace, które mogłyby zakłócić ich spokój.

Czy to wszystko znaczy, że mamy zrezygnować z remontów? Absolutnie nie! Wystarczy przeprowadzać je w takich terminach i w taki sposób, żeby minimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich domy, np. ptasie gniazda w stropodachu lub szczelinie w elewacji. Te zasady obowiązują wszystkich, a więc i zarządców budynków, i każdego z nas.

FOT. MATEUSZ PTESIĄK (2)

Pustułka zwyczajna poluje w miastach na większe i mniejsze gryzonie

Wrocław dba o skrzydlatych mieszkańców

Sprawy związane z ochroną skrzydlatych mieszkańców naszego miasta podczas remontów precyzują „Standardy ochrony ptaków i nietoperzy w przestrzeni miejskiej we Wrocławiu" – prezydent zobowiązuje w nim jednostki miejskie do dbania o skrzydlatych mieszkańców miasta podczas remontów, przebudowy itd. Wrocław stara się także uwrażliwić na te sprawy każdego z nas, stąd kampania informacyjno-edukacyjna „Zróbmy miejsce dla wszystkich".

Jak zrobić remont przyjazny ptakom i nietoperzom?

Remont lub termomodernizacja nie musi krzywdzić ptaków i nietoperzy, trzeba jednak pamiętać o kilku ważnych sprawach:

- Ekspertyza przyrodnicza. Przed przystąpieniem do prac zarządca nieruchomości powinien zlecić wykonanie ekspertyzy przyrodniczej specjaliście – ornitologowi lub chiropterologowi. Przeprowadza się ją w okresach, kiedy zwierzęta są najbardziej aktywne (w przypadku ptaków chodzi o okres lęgowy, w przypadku nietoperzy sprawa jest nieco bardziej skomplikowana, bo trzeba uważać na nie przez cały rok). Specjalista zidentyfikuje żyjące w budynku gatunki, określi ich liczebność, zlokalizuje schronienia i opisze działania, jakie trzeba podjąć, by im nie szkodzić.
- Optymalny termin remontu. Prace trzeba wykonać wówczas, gdy nie ucierpią na tym zwierzęta, np. poza okresem lęgowym ptaków lub po okresie zimowania nietoperzy. Jeśli zwierzęta już są w budynku, podlegają prawnej ochronie i trzeba poczekać, aż opuszczą budynek.
- Przygotowania. Jeśli np. w budynku, który ma zostać wyremontowany, są miejsca, które mogłyby zostać zajęte przez ptaki lub nietoperze trzeba je zabezpieczyć zgodnie z zaleceniami przyrodnika i zrobić to w odpowiednim terminie (czyli po okresie lęgowym ptaków czy po okresie zimowania nietoperzy). Dzięki temu zwierzęta nie wprowadzą się tam w następnym sezonie, a my zrobimy remont bez przeszkód.
- „Mieszkania zastępcze". Jeśli na skutek remontu siedliska ptaków i nietoperzy znikną, trzeba zapewnić im siedliska zastępcze – skrzynki lęgowe. Ich rodzaj, liczbę i miejsca zawieszenia wskazuje przyrodnik wykonujący ekspertyzę.
- Nadzór przyrodniczy. Na czas prowadzenia prac warto zatrudnić nadzór przyrodniczy (ornitologa lub chiropterologa)

Wskazówki dotyczące remontów można znaleźć np. na ulotkach kierowanych do inwestorów na etapie pozwoleń.

Uwaga!
Jeśli uważasz, że prowadzone prace zagrażają ptakom lub nietoperzom poinformuj o tym zarządcę budynku, Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska (**www.gov.pl/web/rdos-wroclaw/kontakt**) i Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego (www.pinb.wroclaw.pl). `

FOT. MAURYCY IGNACZAK

Gacek brunatny chętnie zjada ćmy i inne owady, a także pajęczaki

Można? Można! Przykłady dobrych praktyk

Remonty da się przeprowadzać tak, by nie szkodzić ptakom i nietoperzom. Zrobiono to np. na osiedlu Księże Małe.

– Dzięki mieszkańcom, a także zaalarmowanym przez nich naukowcom i administracji udało się tam uratować wiele kolonii borowców wielkich – mówi Łukasz Iwaniuk, wrocławski chiropterolog. – Warto podkreślić, że akcja ratunkowa odbyła się z inicjatywy ludzi, którzy mieszkają w remontowanych budynkach. To właśnie oni zadbali o skrzydlate ssaki, choć zdarzało się, że składały im niezapowiedziane wizyty.

NIETOPERZE
NOCNI STRÓŻE WROCŁAWIA

Łukasz Iwaniuk
chiropterolog

We Wrocławiu mieszka 17 (lub 18) spośród 27 (lub 28) gatunków żyjących w Polsce nietoperzy, od borowca wielkiego po maleńkiego karlika. Wszystkie są pod ochroną i wszystkie są naszymi sprzymierzeńcami – zjadają tysiące owadów.

Są bliżej niż sądzimy

Niektóre gatunki nietoperzy lubią parki i lasy miejskie, a w nich dziuple i inne zakamarki. Są jednak i takie, które wolą budynki, a w nich szczeliny między cegłami, strychy, opuszczone piwnice. Słowem są naszymi sąsiadami i powinniśmy o nie dbać.

Nietoperz blokers

– Najbardziej „wrocławskie" są borowce wielkie. Kiedyś mieszkały w lasach, a teraz stały się blokersami – mówi Łukasz Iwaniuk, chiropterolog. – Zadomowiły się np. w różnych zakamarkach wieżowców na wrocławskim Manhattanie. Teraz, po remoncie, przeprowadziły się do skrzynek, które tam dla nich zamontowano. Swoje kryjówki mają także m.in. na budynku Urzędu Marszałkowskiego i Wojewódzkiego oraz Muzeum Narodowego.

„Mieszkania zastępcze"

– Budki dla nietoperzy różnią się od tych dla ptaków tym, że nie mają okrągłego otworu na przedniej ścianie, lecz wąską szczelinę, przez którą nie przepchnie się żaden intruz. Wyglądają trochę jak zawieszona do góry nogami skrzynka na listy – tłumaczy Łukasz Iwaniuk.

Takie skrzynki są różnej wielkości, od naprawdę sporych dla borowców wielkich, po niewielkie dla mniejszych gatunków.

O dobrych praktykach remontowo-budowlanych:

www.wroclaw.pl/zielony-wroclaw/ptaki-i-nietoperze

Zróbmy miejsce dla wszystkich!

Sprawdź, jak: www.wroclaw.pl/ptaki

148 mln zł na poprawę zaopatrzenia nas w wodę

Modernizacje: ujęcia wody surowej, zakładów uzdatniania wody i prawie 12 km sieci wodociągowych, a także rozbudowa inteligentnego systemu zarządzania siecią – oto założenia projektu „Poprawa wrocławskiego systemu zaopatrzenia w wodę". Jego koszt to 261 mln zł, a Wrocław dostał 148 mln zł dofinansowania.

Magdalena Talik

Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską

MPWiK WROCŁAW

Jaz w Michałowie – tu zaczyna się droga wody, która zasila wrocławski system wodociągowy

Wśród najważniejszych zadań realizowanych w projekcie „Poprawa wrocławskiego systemu zaopatrzenia w wodę" znajduje się modernizacja ujęcia wody surowej w Michałowie na Opolszczyźnie. Obiekt, mimo że znajduje się ponad 60 km od Wrocławia, pełni kluczowe znaczenie w dostawach wody do miasta, bo to stamtąd dociera życiodajny płyn do wrocławskich kranów. Dzięki unijnym środkom modernizację przejdzie także Zakład Produkcji Wody „Mokry Dwór". Obiekt położony jest tuż za Wrocławiem, w gminie Siechnice i uzdatnia wodę powierzchniową dostarczaną z rzek Oława i Nysa Kłodzka. Został uruchomiony w latach 80. XX wieku. Pieniądze z UE wesprą także rozpoczętą niedawno budowę zbiornika wody czystej na tym obszarze. Inwestycja za ponad 87 mln zł ma strategiczne znaczenie w kontekście rosnącego zapotrzebowania na wodę, wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi oraz modernizacji istniejącej infrastruktury. Na terenie ZPW „Mokry Dwór" istnieje już jeden zbiornik wody czystej o pojemności 40 tys. m sześc., który – po czterech dekadach eksploatacji – wymaga remontu. Realizacja nowego obiektu umożliwi bezpieczne przeprowadzenie tych prac.

Wymiana i przebudowa sieci

Zadanie przewiduje wymianę i przebudowę sieci wodociągowych w wielu częściach miasta, np. przy ul. Gdańskiej, Walecznych, Kamieńskiego, Ślicznej, Ślężnej, Grabiszyńskiej i Ołtaszyńskiej. Łącznie to prawie 11,5 km nowych sieci wodociągowych, dzięki czemu zwiększy się bezpieczeństwo dostaw wody do blisko 8 tys. wrocławian. MPWiK planuje także przebudowę układów pompowych w pompowniach Świątniki i Bierdzany oraz modernizację rurociągów wody surowej, która dopływa do Zakładu Produkcji Wody „Na Grobli".

Dzięki unijnemu wsparciu zostanie rozbudowany inteligentny system monitoringu ciśnienia i jakości wody, a także „uderzeń hydraulicznych", czyli zjawisk polegających na gwałtownym wzroście ciśnienia w sieci, co może prowadzić do poważnych uszkodzeń infrastruktury wodociągowej. W ramach projektu zostanie zakupionych i zamontowanych 12 dodatkowych punktów pomiarowych jakości wody, 27 urządzeń do monitorowania i analizy uderzeń hydraulicznych i 51 czujników ciśnienia. Na terenie całego miasta zainstalowanych zostanie 90 urządzeń monitorujących na magistralach tranzytowych, co znacząco zwiększy bezpieczeństwo dostaw wody i pozwoli na skuteczniejsze ograniczanie jej strat.

Plan do 2029 roku

Całkowity koszt projektu wynosi prawie 261 mln zł, z czego ponad 148 mln zł stanowi dofinansowanie – to aż 70 proc. kosztów kwalifikowanych. Zakończenie wszystkich prac i zadań w ramach otrzymanego dofinansowania planowane jest na 2029 rok.

Kolejne unijne dofinansowanie dla MPWiK to potwierdzenie „dobrej passy" MPWiK. W marcu spółka otrzymała rekordowe unijne pieniądze – 219 mln zł na rozwój gospodarki ściekowej – również z programu FEnIKS. W ramach projektu wodociągowcy wybudują ponad 22 km sieci kanalizacji sanitarnej, rozbudują i zmodernizują Wrocławską Oczyszczalnię Ścieków, tak by zwiększyć jej przepustowość o 39 proc. Większość prac już trwa, a MPWiK łącznie wyda na ten cel blisko 400 mln zł. Jednocześnie spółka kończy inne unijne zadanie – budowę sieci kanalizacji deszczowej w ul. Cegielskiego, Braci Hofmannów i Konduktorskiej wraz ze zbiornikiem retencyjnym oraz przepompownią wód deszczowych. Na realizację tego zadania wrocławskie wodociągi otrzymały z UE prawie 10 mln zł. W ciągu ostatniego roku MPWiK pozyskała z UE aż 377 mln zł, a wszystkie projekty realizowane z tym dofinansowaniem będą kosztowały łącznie 660 mln zł.

Prezes MPWiK Wrocław Witold Ziomek na konferencji o dotacji unijnej

LEŚNICA

Będzie nowy P+R z 66 miejscami przy stacji PKP

Wrocławskie Inwestycje wyłoniły w przetargu wykonawcę parkingu Park and Ride na Leśnicy. Firma Bickhardt Bau Polska będzie miała 7 miesięcy na wybudowanie go. Na tym jednak nie koniec. W planach jest budowa kolejnych pięciu na terenie miasta.

Bartosz Chochołowski

Parking Park and Ride powstanie w sąsiedztwie stacji kolejowej Wrocław Leśnica na trójkątnym placu między torami kolejowymi a ulicami Rubczaka i Trzmielowicką. Firma Bickhardt Bau Polska będzie miała siedem miesięcy na wybudowanie parkingu. W planach jest kolejnych pięć.

Inwestycja jest warta 3,4 mln zł. Za tę kwotę powstanie 66 miejsc parkingowych dla samochodów osobowych, w tym trzy dla osób z niepełnosprawnościami i dwa dla samochodów elektrycznych.

Dla samochodów, rowerów i... planety

Wybudowane zostaną też wiata rowerowa Bike and Ride, chodniki i jezdnie manewrowe. Z myślą o ekologii i retencji wody miejsca parkingowe w większości będą zrobione z płyt ażurowych. Parking oświetli 15 ledowych lamp energooszczędnych. Chodniki przy parkingu będą wykonane z kostki i nawierzchni mineralno-żywicznej. Będą schody i rampa dla osób z niepełnosprawnościami.

WI

Tak będzie wyglądać parking przy stacji kolejowej Wrocław Leśnica, będzie miejsce dla 66 samochodów

Teren zostanie odwodniony. Pojawią się ławki i kosze na śmieci. Wykonawca zadba też o zieleń. W obrębie Leśnicy w czterech lokalizacjach posadzi 20 drzew (klony pospolite, wiśnie ptasie czy jarzębie pospolite) i 6,5 tys. krzewów (śnieguliczki i trzmieliny).

Będzie więcej parkingów P+R

– To nie koniec rozbudowy infrastruktury związanej z Park and Ride. Otworzyliśmy oferty w kolejnym postępowaniu przetargowym na kilkaset miejsc postojowych w kolejnych lokalizacjach, także przy stacjach kolejowych. Postępowanie jest w trybie doprojektuj i wybuduj – informuje Krzysztof Świercz z Wrocławskich Inwestycji. P+R powstaną na osiedlach: Psie Pole-Zawidawie, Pracze Odrzańskie, Strachocin-Swojczyce-Wojnów i Karłowice-Różanka.

PRZEDMIEŚCIE OŁAWSKIE

Mural upamiętnia powstańców wrocławian

TOMASZ HOŁOD

Mural dla Powstańców Warszawskich mieszkających we Wrocławiu

Przy ul. Komuny Paryskiej 3 (wejście od ul. Hercena) powstał mural pt. „Warszawiacy – Powstańcy – Wrocławianie", upamiętniający mieszkających tutaj bohaterów Powstania Warszawskiego.

Beata Turska

Mural na ścianie kamienicy przy ul. Komuny Paryskiej 3 powstał z inicjatywy Fundacji Pokolenia Kolumbów. Przedstawia sylwetki Powstańców Warszawskich, których powojenne losy zaprowadziły z Warszawy do Wrocławia.

Są to: Barbara Sowa ps. Basia (ur. 1918), która zmarła 1 sierpnia, w 80. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, w wieku 106 lat. Była najstarszą żyjącą uczestniczką powstania. Od 1945 r. mieszkała we Wrocławiu ■ Jerzy Tarnawski ps. Gawron (ur. 1926) ■ Maria Urbaniec-Downarowicz ps. Myszka (ur. 1927) ■ Teresa Moździerz ps. Sokół (ur. 1928) ■ Barbara Majewska-Krzysik ps. Ewa (ur. 1928) ■ Andrzej Jakubowski ps. Kim (ur. 1928, zm. 2023) ■ Stanisław Wołczaski ps. Kazimierz (ur. 1930) ■ Włodzimierz Ruśkiewicz ps. Ryś, ur. 1931).

Autorką projektu jest Dorota Piechocińska, a wykonawcą Wall Art.

Siatką w rdestowiec na Psim Polu

Rdestowiec to niezwykle inwazyjna roślina pochodząca z Azji. Zarząd Zieleni Miejskiej zwalcza go poprzez regularne koszenie i staranne usuwanie pozostałej po nim biomasy, ponieważ rozprzestrzenia się za pomocą kłączy. Teraz jednak testuje inną metodę. Jedną z nich jest siatkowanie, czyli zakładanie siatki blokującej jego rozrost. „Specjaliści wskazują ją jako ekologiczną i zrównoważoną alternatywę dla herbicydów. Bacznie obserwujemy, jak się sprawdzi w warunkach wrocławskich, w tym przypadku na Psim Polu" – informuje ZZM na swoim profilu na Facebooku.

Sóweczka przybliża teatr na Wojszycach

A konkretnie: teatr lalek. Centrum Aktywności Lokalnej Wojszycka Sóweczka przy ul. Asfaltowej organizuje w sobotę 16.08 kreatywną zabawę dla dzieci powyżej 10 lat. Zaprasza młodych odkrywców na wyjątkowe warsztaty teatralne, w których wszystko będzie kręcić się wokół... lalek. Dowiecie się, czym jest teatr lalek i jakie ma magiczne tajemnice. Zrobicie swoje lalki motanki i pacynki, a potem przeniesiecie się w świat opowieści i zagracie krótkie scenki z wykorzystaniem własnoręcznie utworzonych lalek.

Rękodzieło przy Marii Magdalenie

Święto Rękodzieła – Ręki Dzieła Fest to wydarzenie, które od 2013 roku promuje we Wrocławiu artystów rękodzielników. Artystyczne wyroby rękodzielnicze, w tym oryginalną biżuterię, ceramikę, zabawki czy dekoracje domu, a także pamiątki, obrazy i grafiki lub świece, można będzie pooglądać i kupić w dniach 15-17 sierpnia w godz. 12-17 przy katedrze św. Marii Magdaleny we Wrocławiu między ulicami Szewską i Łaciarską w pobliżu wrocławskiego Rynku.

Harmonogram wywozu gabarytów 13–19.08.2025

Odpady wielkogabarytowe, czyli stare meble, dywany trzeba wyrzucać do specjalnych kontenerów. W najbliższym tygodniu staną na trzy dni pod adresami:

19.08.2025

Bacciarellego 51, 73, Braci Gierymskich 18, Broniewskiego 9, Brzeska 5, Buska 19, **Chałupnicza** 21, Cypryjska 19, Czajcza 2, Czajkowskiego 11, Czarnieckiego 70, Czarnuszkowa 7, Czartoryskiego 30, **Dokerska** 30, Drabika 49, Drukarska 47, Działkowa 28, Dzielna 25, **Gajowicka** 119, Gorlicka 65, Goszczyńskiego 1a, Grabiszyńska 88, 313, Graniczna 2be, al. gen. **Hallera** 40, 53a, Hercena 4, Hiszpańska 43, **Jelczańska** 2, Jugosłowiańska 93, **Kamieńskiego** 190a, Kasprzaka 10, pl. Kaliski 1, gen. Kniaziewicza 32–34, Kolumba 5, Komandorska 88, Komedy 6, Krośnieńska 12, Krucza 6, 138, Kruszwicka 10, Krynicka 12, 54, Księgarska 6, Kunickiego 33, gen. Kutrzeby 74, Kwidzyńska 25, **Lechitów** 13, Lekcyjna 69b, Lewa 53, Litewska 10, Lniana 6, Lotnicza 139, Lwowska 31, 34, gen. **Maczka** 41, Magellana 3, Męcińskiego 2-4, Mieszczańska 27, Migdałowa 5, Mokrzańska 35, **Niklowa** 2, Nyska 68, **Obornicka** 77a, 86, 91, Oksywska 37, Opolska 47a, Orzechowa 53, Osiniecka 52a, **Pabianicka** 13, Parkowa 25b, Partynicka 42, Pereca 46, Pionierów 8, mjr. Piwnika-Ponurego 63, Poleska 5, Poranna 37, Powstańców Śląskich 122, Poznańska 31, al. Pracy 27, Pretficza 49, Promień 33, Przybyszewskiego 76, 112, **Rakietowa** 4, Redycka 1, Rodzynkowa 12, **Sarbinowska** 47, Sernicka 38, Sierakowskiego 67, Sokola 32, Solskiego 26b, Spiżowa 9c, Spółdzielcza 20, 40, Stabłowicka 79a, 158, Stalowowolska 33, Stefki 52, Straussa 2, Strawińskiego 11, Strzegomska 230, Sukielicka 16, Szczepińska 10, Szczęśliwa 4a, 15, 36, Sztabowa 87, **Śliczna** 6, al. Śliwowa 6, Świerkowa 1a, gen. **Traugutta** 97, Tomaszowska 27, **Ubocze** 15, **Vivaldiego** 46, **Wapienna** 19, Wejherowska 17, 67, Wichrowa 6a, Widna 5, Wieczysta 125, Wiwulskiego 33, **Zachodnia** 4, 20, 26, Zielińskiego 59, Zielonogórska 2, Żmigrodzka 52.

TARNOGAJ

Duże podwórko do remontu – co tam będzie?

Wnętrze podwórzowe w kwartale ulic: Klimasa, Gazowej, Tarnogajskiej i Kamienieckiej to aż 8000 metrów kwadratowych. Ta przestrzeń czeka na zmiany. Najpierw były konsultacje z mieszkańcami. Teraz czas na projekt. Wrocławskie Mieszkania informują, że już wkrótce wyłonią wykonawcę dokumentacji projektowej.

Maciej Wołodko

WMW

Wnętrze podwórzowe w kwartale ulic Klimasa, Gazowej, Tarnogajskiej i Kamienieckiej na Tarnogaju

Wykonawca na opracowanie dokumentacji projektowej będzie miał 15 miesięcy. Projekt remontu podwórza powstanie przy uwzględnieniu opinii zgromadzonych wśród mieszkańców podczas konsultacji społecznych. Plan zakłada:

- utwardzenie i odwodnienie dróg
- wprowadzenie progów zwalniających, krawężników, ciągów pieszych i odpowiedniego oświetlenia.

Ważnym elementem renowacji będą aspekty związane z bezpieczeństwem. Po pierwsze: dostosowanie dróg do przejazdu śmieciarek i wozów strażackich. Po drugie: zapewnienie odpowiedniej klasy pożarowej. Planowany jest też plac zabaw i stworzenie miejsc integracji i rekreacji, takich jak: altany z ławeczkami, małe siłownie czy miejsca dla młodzieży.

Projekt ma uwzględniać dodatkowe oświetlenie terenów rekreacyjnych, monitoring oraz remont miejsca zbiórki odpadów – co poprawi estetykę całego podwórka.

Wrocławskie Mieszkania zapowiadają też rekultywację terenów zielonych i nowe nasadzenia zieleni.

GĄDÓW-POPOWICE PŁD. / GAJ

To nie żart! Kupowaliście już jajka w jajomacie?

Skończyły ci się jajka, a sklepy są jeszcze (lub już) nieczynne? A może po prostu nie lubisz kolejek w sklepach? Przy ul. Popowickiej i przy centrum handlowym Ferio Gaj we Wrocławiu pojawiły się czynne 24 godziny na dobę jajomaty z jajkami kur z wolnego wybiegu.

TOMASZ HOŁOD

Jajomat przy ul. Popowickiej 136 mieści 1800 jaj, działa całą dobę

Beata Turska

We Wrocławiu są paczkomaty, kwiatomaty, w automatach można kupić najróżniejsze rzeczy, od soczewek kontaktowych po ziemniaki. A teraz mamy także jajomaty.

Jajka, które można kupić w jajomatach, zostały zniesione przez kury z wolnego wybiegu hodowane w rodzinnym gospodarstwie Roldrob pod Opolem.

– Mamy w sumie 100 tys. kur, część we Wróblinie, część w Naroku. Zaczął je hodować nasz dziadek, potem tata, a teraz włączyliśmy się w to także my, tzn. ja i moi bracia – mówi Marta Kozielska. Na pomysł, żeby sprzedawać je w jajomatach wpadł brat Dawid, który dowiedział się, że takie rozwiązanie jest stosowane za granicą.

We Wrocławiu są dwa jajomaty: przy Popowickiej 136 i pod centrum handlowym Ferio Gaj, ul. Świeradowska 51/57.

– Niewykluczone, że będzie ich więcej, bo jest spory odzew, ludzie mówią nam, że przydałby się jeszcze tu, jeszcze tam… – mówi Marta Kozielska.

W każdym z jajomatów mieści się aż 1800 jaj. Można je kupować po 10, 20 i 30 sztuk, w cenie od 1,20 zł do 1,40 zł za sztukę (im więcej, tym taniej).

W samym Wrocławiu znajdziecie też ziemniakomat i książkomat.

GAJ

Wyjątkowy koncert. Muzyka na podwórku

Taka atrakcja na osiedlu to świetny pomysł – zgodnie przyznawali mieszkańcy Gaju w trakcie plenerowego koncertu w parku między al. Armii Krajowej a ul. Krynicką i Orzechową.

BARTOSZ CHOCHOŁOWSKI

Tak zwany park Słoneczny to miejsce spotkań i rekreacji mieszkańców. W minioną sobotę stał się plenerową salą koncertową. Wystąpiło trio w składzie: Tomasz Krajewski, Dominik Mąkosa i Taras Bakovskyi. Zagrali znane przeboje, własne utwory, a także improwizowane składanki.

„Muzyka w podwórku" to inicjatywa miasta Wrocław, której celem jest przeciwdziałanie samotności, aktywizacja kulturalna i wzmacnianie więzi w lokalnej społeczności. Koncerty zaplanowano na podwórkach, dziedzińcach, skwerach osiedlowych.

Drugi koncert już w najbliższą niedzielę, 17.08 o godz. 18 na podwórku między Górnickiego – Sępa-Szarzyńskiego – Benedyktyńskiej – Sienkiewicza.

ZACISZE-ZALESIE-SZCZYTNIKI

Słynny dom Igloo trafił do rejestru zabytków

TOMASZ HOŁOD

Dom Igloo stoi przy ul. Moniuszki 33. Twórcą i mieszkańcem tego niezwykłego budynku był architekt i naukowiec prof. Witold Lipiński, znany z projektów z pogranicza architektury, inżynierii i rzeźby.

Najbardziej znana realizacja tego architekta to futurystyczne Wysokogórskie Obserwatorium Meteorologiczne na Śnieżce, czyli słynne talerze, ale dom Igloo, zbudowany w latach 1961–1967, także jest wyjątkowy i dlatego znalazł się w gminnej ewidencji zabytków. – To dobra wiadomość, bo to oznacza dla domu Igloo dodatkową szansę na to, że zostanie odrestaurowany zgodnie z ideą, która przyświecała twórcy, i przy użyciu technologii, które zastosował podczas budowy – mówi Jolanta Gromadzka, z-ca dyrektora Muzeum Architektury we Wrocławiu.

Budynek jest parterowy, ma kształt półkuli o średnicy 10 metrów pokrytej elewacją z trójkątnych kawałków blachy. Został zbudowany bez użycia podpór. Więcej zdjęć na: **www.wro.news/igloo**

BROCHÓW

Na ul. Mandżurskiej kładą kanalizację sanitarną

Trwa budowa kanalizacji sanitarnej przy Mandżurskiej. W przyszłości będzie mogła odbierać ścieki z 20 nieruchomości zamieszkałych przez ok. 80 osób. Zaglądamy na plac budowy.

MPWiK

Prace rozpoczęły się w maju. Do tej pory MPWiK wykonało ponad połowę podziemnych prac: cały rurociąg tłoczny oraz większość sieci kanalizacji sanitarnej i sięgaczy. Do końca roku wykonawca powinien wybudować założone: 230 m sieci kanalizacji sanitarnej, 55 m sieci kanalizacji tłocznej, 20 sięgaczy do granic posesji i przepompownię ścieków w ul. Piwnicznej. Ta jest konieczna, żeby ścieki z niżej położonej ul. Mandżurskiej były tłoczone do kolejnych odcinków sieci. Na koniec odtworzona będzie nawierzchnia jezdni. Ten etap prac MPWiK wykona we współpracy ze ZDiUM, a nawierzchnia drogi ma być odtworzona w wyższym standardzie niż obecnie. Koszt: ponad 2,8 mln zł, z czego 2,7 mln zł pochodzi ze środków MPWiK i unijnego programu FEnIKS, a pozostała część z funduszy ZDiUM.

Biblioteka na Maślicach świętuje 15. urodziny

Filia nr 7 Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu przy ul. Suwalskiej 7 zaprasza na swoje 15. urodziny, które odbędą się 31 sierpnia (w niedzielę) od godz. 12.30 po sąsiedzku w Centrum Aktywności Lokalnej przy Suwalskiej 11. Nie zabraknie niespodzianek i pysznego tortu. Tydzień wczeniej, w niedzielę 24 sierpnia zabiera chętnych na urodzinową wycieczkę rowerową pt. „Literacki Wrocław" (z książkami z Wrocławiem w tle). Przewodnik Jacek B. Myszkowski pokaże miejsca, w których rozgrywa się akcja książek z Wrocławiem w tle. Wycieczka startuje o godz. 10 ze skweru Piłka. Trasa będzie wiodła przez ul. Legnicką, Milenijną do zamku w Leśnicy. Czas trwania: ok. 5 godzin.

Przy CH Borek 17.08 wyprzedaż garażowa

Szukasz wyjątkowych okazji, chcesz sprzedać niepotrzebne przedmioty albo po prostu spędzić czas w otoczeniu bibelotów? Wybierz się w niedzielę 17.08 w godz. 10–15 na Wrocławską Wyprzedaż Garażową przy CH Borek przy al. Hallera 52, gdzie spotkasz miłośników stylu vintage, kolekcjonerów i wszystkich, którzy kochają przedmioty z historią. Kupując lub sprzedając używane rzeczy, dasz im drugie życie. To mogą być ubrania, książki, zabawki, dekoracje i sprzęty.

Kolejne zmiany przy Jeziorze Pawłowickim

Zarząd Zieleni Miejskiej prowadzi kolejną inwestycję na terenie przy Jeziorze Pawłowickim. Tym razem powstaną tam plac zabaw i boisko do siatkówki plażowej oraz kolejne pomosty i ścieżki. – W planach są także stanowisko do grillowania, ławki i kosze na śmieci. Plus kolejna zieleń, w tym 250 krzewów – mówi Marek Szempliński z ZZM. Wizualizacje zobaczysz na: **www.wro.news/pawłowice-jezioro**.

Uczeń III LO zwycięzcą olimpiady AI w Pekinie

Ogromny sukces! Krzysztof Rojek – uczeń klasy matematyczno-uniwersyteckiej w III LO we Wrocławiu, zdobył złoty medal na II Olimpiadzie Sztucznej Inteligencji w Pekinie. – To jest jeden z najlepszych wyników w historii udziału Polski w olimpiadach. Pokonał przedstawicieli 61 krajów – pisze znany dziennikarz Maciej Kawecki.

Paulina Falkiewicz

W finale międzynarodowych zawodów Sztucznej Inteligencji (International Olympiad in AI), które odbywały się w Pekinie, brało udział 8 najlepszych zawodników z całego świata. Wśród nich Krzysztof Rojek z Wrocławia, który otrzymał złoty medal. To międzynarodowe zawody AI dla uczniów szkół średnich, w ramach dwóch rund: naukowej (rozwiązywanie zadań offline i on-site) oraz praktycznej (tworzenie projektu wizualnego przy użyciu narzędzi AI).

– To niesamowite uczucie. Trzy lata temu zacząłem interesować się sztuczną inteligencją z ciekawości, nie przypuszczając, dokąd mnie to zaprowadzi. Udział w tej olimpiadzie okazał się najlepszą przygodą mojego życia – mówi Krzysztof Rojek.

W olimpiadzie wzięło udział 284 uczestników z ponad 60 krajów, którzy musieli zmierzyć się z różnorodnymi wyzwaniami z zakresu uczenia maszynowego, wizji komputerowej i przetwarzania języka naturalnego.

– Zawodnicy nie tylko tworzyli liczne algorytmy, ale i trenowali rozbudowane modele AI, by rozwiązać zadania inspirowane rzeczywistymi problemami – od analizowania danych i rozpoznawania obrazów po przetwarzanie tekstu – tłumaczy Krzysztof. Jego mama Ewa Rojek jest bardzo dumna z syna. – I z całej drużyny. Doskonale wiedzieliśmy, jaki ogromny postęp zrobili chłopcy przez ostatni rok i jaka mocna drużyna pojechała do Pekinu, mimo to zaskoczyło nas aż tak spektakularne zwycięstwo – mówi wrocławianka.

ARCHIWUM PRYWATNE

Krzysztof Rojek – uczeń III LO ze złotym medalem, pucharem i kolegami z polskiej drużyny

– Jesteśmy ogromnie szczęśliwi, że Krzysiek mógł uczestniczyć w tak wyjątkowym wydarzeniu, ponieważ olimpiada to nie tylko konkurs, ale również możliwość poznania innego kraju i jego kultury, oraz szansa na wymianę doświadczeń i poznanie pasjonatów z całego świata – dodaje Ewa Rojek.

Tomasz Cygal, dyrektor III LO we Wrocławiu, również cieszy się z wygranej Krzysztofa, podwójnie. I ma już plany związane z sukcesem swojego ucznia. – Jako dyrektor i absolwent szkoły jestem bardzo dumny z tego, że nasz uczeń wygrał II Olimpiadę Sztucznej Inteligencji. Krzysztof, we wcześniejszych etapach olimpiady, które organizował Uniwersytet Wrocławski, pracował w dużym zespole. Sztuczną inteligencją interesuje się w tej chwili naprawdę wiele osób. Myślę, że jak tylko Krzysztof wróci z Pekinu, to wokół niego stworzy się zespół, który będzie się przygotowywał do kolejnych olimpiad i tych sukcesów będzie jeszcze więcej – planuje Tomasz Cygal.

Święto inspiracji, twórczości i aktywności seniorów

Już po raz 16. Wrocław zaprasza na Dni Seniora. Tegoroczna edycja rozpocznie się wielkim otwarciem pełnym atrakcji, pokazów, muzyki i konkursowych emocji w piątek 19.09 o godz. 13 na pl. Solnym i pl. Gołębim w Rynku. W październiku 16-23.10 odbędzie się III Senioralny Festiwal Piosenki Artystycznej Dni Seniora.

WCRS

Szczegóły Dni Seniora na stronie www.seniorzy.wroclaw.pl

Redakcja

Będą stoiska edukacyjno-informacyjne, popisy taneczne grup senioralnych, pokaz mody, barwny Marsz Kapeluszy, wręczenie symbolicznych kluczy przez władze miasta Wrocławia Królowej i Królowi Seniorów oraz certyfikatów i statuetek laureatom konkursów, a także roztańczona Prywatka z Radiem Pogoda połączona z koncertem Eleni.

Dni Seniora to także świetna okazja, by pokazać swoje talenty i zainteresowania. Organizatorzy zachęcają do udziału w konkursie „Kreacje z głową" na najpiękniejszy kapelusz, fascynator, opaskę lub woalkę. Termin zgłoszenia prac do 10.09. Oceniane będą kreatywność, estetyka i pomysł. – Zachęcamy do tworzenia unikatowych ozdób, które dodadzą elegancji stylizacjom – mówi Kamila Polańska, koordynatorka Dni Seniora. To prawdziwa gratka dla miłośników rękodzieła i mody. Dodatkowo Stowarzyszenie Aglomeracja Wrocławska wręczy nagrodę dla najlepiej wystylizowanej pary. Uwaga! Oceniane będą kompletne stylizacje, nie tylko nakrycia głowy.

Dla seniorów lubiących słowa przygotowano konkurs literacki im. Anny Paciorek, którego tegoroczne hasło brzmi: „Miłości kwiat w sercu rozkwita w każdym wieku". Prace – wiersze lub proza – można przesyłać do 10.09, a finał z nagrodami rozpocznie się 7.10 o godz. 13 w Klubie Muzyki i Literatury.

Dni Seniora to też czas wyróżnień. Do 22.08 trwa zbieranie kandydatur do tytułu Przyjaciel Seniorów – dla osób od lat zaangażowanych w poprawę jakości życia starszych mieszkańców Wrocławia.

Docenione będą też Miejsca Przyjazne Seniorom – firmy, instytucje, placówki otwarte na potrzeby osób starszych.

Dni Seniora to także wspólne inicjatywy: 23.09 odbędzie się XIII Rajd Seniora, zakończony piknikiem, a 30.09 – międzypokoleniowa gra parkowo-miejska, organizowana przez grupę senioralną O-CAL-eni.

Organizatorem projektu jest Wrocławskie Centrum Seniora – WCRS.

Zbliża się Fantastyczny Karnawał!

Tysiące gości, fantazyjne przebrania, setki wydarzeń w różnych częściach miasta i wielki weekendowy finał w zamku w Leśnicy – od 19 do 24 sierpnia odbędzie się we Wrocławiu jubileuszowa, 20. edycja Dni Fantastyki.

Beata Turska

Dni Fantastyki to jedna z najważniejszych w Polsce imprez dla wielbicieli tego gatunku. Odbywające się od 2004 roku Dni Fantastyki są najstarszym dolnośląskim festiwalem poświęconym szeroko pojętej fantastyce: literaturze, filmom, komiksom, popkulturze, mandze, anime oraz grom planszowym i komputerowym. Impreza łączy fanów i twórców fantastyki – pisarzy, aktorów, autorów komiksów i reżyserów.

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Dni Fantastyki do Mediateki we Wrocławiu jak co roku przyciągną wiele fanek i fanów fantastyki

Fantastyczny Karnawał na 20-lecie festiwalu

Tegoroczny temat przewodni to Fantastyczny Karnawał, a więc maski, odświętne kreacje, tajemnice i ich odkrywanie. Będzie kolorowo, ciekawie i różnorodnie. – Wybraliśmy taki temat, żeby podkreślić uroczysty charakter jubileuszu i zachęcić wszystkich do świętowania 20-lecia Dni Fantastyki razem z nami – mówi Bożena Karol, prezeska stowarzyszenia Gildia Organizatorów i koordynatorka wydarzenia. I dodaje: – Przygotowaliśmy łącznie 2500 godzin programu.

Część wydarzeń zorganizowanych w ramach Dni Fantastyki jest bezpłatna, a część biletowana. Szczegółowy program można znaleźć na stronie wydarzenia (zeskanujcie QR kod).

Przed startem festiwalu

Zanim rozpocznie się świętowanie, organizatorzy zapraszają na bifor w czwartek 14.08, w Filii nr 29 MBP (ul. Reja 1). Będą sesje RPG, panel dyskusyjny i silent disco.

Co poza tym w programie?

- 14.08, Filia nr 22 (ul. Chociebuska 8–10) – spotkanie autorskie z Naomi Novik.
- 18.08, Filia nr 14 na Jagodnie (ul. Grapowa 1) – specjalny pokaz dystopijnego filmu science fiction.
- 19.08, Dolnośląskie Centrum Filmowe, godz. 20 – seans polskiej ekranizacji „Wiedźmina".

Również 19.08 rozpocznie się „Miasto Wyobraźni", które potrwa do 21.08 w Mediatece (pl. Teatralny 5). W programie prelekcje, spotkania autorskie, pokazy filmowe, panele poświęcone literaturze, kulturze i rynkowi wydawniczemu, a także atrakcje, takie jak: escape room, games room z planszówkami, sesje RPG czy rozmowa z twórcami Podcastexu.

Orkiestra wojskowa z Wrocławia świętuje

Z okazji swojego 75-lecia wrocławska Orkiestra Reprezentacyjna Wojsk Lądowych 14 sierpnia o godz. 19 w bazylice św. Elżbiety – kościele garnizonowym zagra jubileuszowy koncert. W programie marsze wojskowe, utwory patriotyczne, religijne i rozrywkowe.

MATERIAŁY PRASOWE

ORWP jest jedną z najstarszych orkiestr wojskowych w Polsce

Redakcja

Koncert pt. „Nieznane oblicza Orkiestry" orgnizowany jest z podwójnej okazji – Święta Wojska Polskiego, które obchodzimy 15 sierpnia oraz jubileusz 75-lecia Orkiestry Reprezentacyjnej Wojsk Lądowych we Wrocławiu.

W czwartek 14 sierpnia w bazylice św. Elżbiety – kościele garnizonowym o godz. 19 w wykonaniu Orkiestry Reprezentacyjnej Wojsk Lądowych we Wrocławiu pod kierunkiem dowódcy kapelmistrza ppłk. Krzysztofa Żeleśkiewicza usłyszymy takie utwory, jak „Póki Polska żyje w nas", „Jaskółka uwięziona", „Wolność", „Kocham wolność", „Sen o Warszawie", „Dziwny jest ten świat", „Nie pytaj o Polskę", „Sen o Victorii", polonez z filmu „Pan Tadeusz" oraz mistrzowskie improwizacje organowe.

Z okierstrą wystąpią soliści: Artur Caturian, Maciej Wojciechowski, Alicja Zalewska, Piotr Rojek, który zagra na organach, a także Reprezentacyjny Chór Akademii Wojsk Lądowych pod kierunkiem Macieja Wojciechowskiego. Alan Urbanek wygłosi słowo wiążące.

Wstęp na koncert jest wolny.

Będzie film o Janie Borysewiczu

Urodzony we Wrocławiu Jan Borysewicz, legendarny polski gitarzysta rockowy i lider zespołu Lady Pank, doczekał się filmowej biografii, którą wyprodukuje Netflix. Główny bohater jest zachwycony projektem. – Bardzo cieszę się, że historia Lady Pank i moja droga pojawią się na ekranie. Mam nadzieję, że ten film pokaże, że w tamtych czasach muzyka to było coś więcej niż tylko granie, była formą naszej wolności – podkreśla. W rolę gitarzysty wcieli się Mikołaj Bukrewicz. Film wyreżyseruje Kristoffer Rus, scenariusz napisali Wiktor Piątkowski i Joanna Kozłowska. Producentem filmu jest Paprika Studios.

Zygzak McQueen przy Hali Stulecia

Pamiętacie „Auta" i piękną animację „Toy Story"? Z okazji 30-lecia premiery tego drugiego filmu powstał specjalny, 15-minutowy pokaz Wrocławskiej Fontanny Multimedialnej pt. „Pixar: Lato Przyjaźni". I to we współpracy Hali Stulecia z Disneyem. Bohaterami są postaci z animacji Pixar Animation Studio (w 2006 roku firma Pixar stała się częścią The Walt Disney Company), jak „Toy Story", „Potwory i spółka", „Auta". oto daty najbliższych pokazów: 15.08, godz. 21.40; 22.08, godz. 21.40; 29.08, godz. 21.40; 5.09, godz. 21.

Odpocznij z Plumpą w Muzeum Narodowym

Na dwugodzinne zajęcia wytchnieniowe dorosłych, w tym opiekunów osób z niepełnosprawnościami, w ramach projektu „Zalecenia: wizyta w muzeum. Sztuka jako panaceum" zaprasza Muzeum Narodowe w sobotę 16.08 o godz. 11. Sławomir Ortyl oprowadzi uczestników po pełnym fantastyki i humoru świecie bohaterki powieści poetyckiej „Świat według Plumpy". Wstęp wolny. Zapisy mejlowo: edukacja@mnwr.pl lub telefonicznie: 71 372 51 48 (pon.-pt., w godz. 8-16).

Jeszcze nie zginęły! Co? Kina na Dolnym Śląsku

Czy był kręcony tu jakiś film i czy budynek kina ciągle stoi – to sprawdza podczas swoich wycieczek Lech Moliński, dziennikarz i prezes Wrocławskiej Fundacji Filmowej. Wspólnie z fotografem Jerzym Wypychem o nowej książce poświęconej kinowemu krajobrazowi w naszym regionie opowiadają Magdalenie Talik.

TOMASZ HOŁOD (1), JERZY WYPYCH (1)

Stary projektor znaleziony przez autorów książki w jednym z kin w województwie dolnośląskim

Chciałam Was zapytać o pierwsze doświadczenia kinowe. Film, atmosfera w kinie, zapach starych foteli, klimat pewnej odświętności, egzotyki, oczekiwania?

LM: Wychowałem się na VHS-ach, to było pokoleniowe doświadczenie dzieciaków i nastolatków w latach 90., kiedy w Polsce królowały wypożyczalnie kaset wideo. Mimo dorastania na Opolszczyźnie, pierwszy seans kinowy przeżyłem w Kinie „Orzeł" w Kowarach, razem z moim kuzynem Adrianem. Dwóch malutkich chłopców zostawionych przez opiekunów w ciemnej sali na filmie „Podróże Pana Kleksa". To był szok, zupełnie inny świat, różnica między oglądaniem filmu na ekranie a na telewizorze kineskopowym była potężna. Nawet teraz mam ciarki, gdy to wspominam.

JW: Ja też zahaczyłem o VHS, miałem trylogię „Władca Pierścieni", którą obejrzałem jakieś kilkaset razy i znałem ją na pamięć. Ale pierwsze kinowe doświadczenie, jakie pamiętam, to kino „Apollo" w Kaliszu, przy rzece, bo pamiętam fajny spacer. Film zatarł mi się w pamięci, ale pewnie „Shrek" albo coś podobnego. We Wrocławiu pierwszy seans filmowy to chyba „Baraka" w obecnym Kinie DCF z moją siostrą Agatą, która wtedy pokazywała mi trochę filmowe zakątki.

Kina na Dolnym Śląsku są bohaterami waszej książki „Te wszystkie Raje, Zrywy i Jutrzenki. O małych kinach na Dolnym Śląsku", która ukazała się w lipcu nakładem Wydawnictwa Warstwy. Tych niewielkich ośrodków kultury było niegdyś w regionie setki. W 1949 roku – aż 600 kin stałych i 160 objazdowych w Polsce. Na tzw. Ziemiach Odzyskanych kino też miało wielką moc?

LM: Tak, chociaż pierwszych kilka lat po wojnie potrzeby nowych mieszkańców tych ziem były zdecydowanie większe niż możliwości projekcyjne. Nowych polskich filmów praktycznie się nie kręciło, na „Skarb" czy „Zakazane piosenki" czekano kilka lat, a radzieckie rozrywkowe produkcyjniaki nigdy nie cieszyły się u nas popularnością i sympatią.

Do minimum ograniczono obecność filmów hollywoodzkich, a to właśnie Amerykanie wiedzieli wtedy najlepiej, jak zarządzać emocjami poprzez kino. Przełomowy okazał się 1950 rok – akcja kinofikacji wsi, czyli wsparcie małych miasteczek i wiosek planowym, programowym otwieraniem kin.

Zachodnia ściana Polski, z uwagi na lepszą infrastrukturę poniemiecką, stwarzała możliwość szybszego rozwoju sieci kin, co dotyczyło dzisiejszych województw zachodniopomorskiego, dolnośląskiego, lubuskiego, wielkopolskiego.

Kina otwierano niemal w stu procentach w zaadaptowanych, już istniejących salach restauracyjnych, konferencyjnych, w hotelach, świetlicach, albo w dawnych kinach poniemieckich, jak miało to miejsce w Lubomierzu, czy w Trzebnicy, gdzie aparatura projekcyjna nie została zniszczona, więc można było wyświetlać filmy nazajutrz po zakończeniu wojny. Po dwóch latach inicjatywa kinofikacji wytraciła swój impet i przez to mamy sporą dysproporcję – we wschodniej części Polski poziom ukinowienia był i jest niższy niż na zachodzie czy na obszarze dawnej Galicji.

Słowem-kluczem tych powojennych lat kin na Dolnym Śląsku była elektryfikacja, a właściwie jej brak. Elektryk Wytwórni Filmów Fabularnych Pan Henryk Tas opowiadał mi, że kiedy Andrzej Wajda kręcił „Lotną" na jednej z dolnośląskich wsi, ekipa przywiozła agregat, by zrealizować zdjęcia nocą.

LM: Brak prądu spowalniał akcję kinofikacyjną, a kina objazdowe musiały być zaopatrzone w agregaty, bo często dojeżdżały do wsi, w których nie było dostępu do prądu. To się zgadza i nie było rzadkie.

Warunki projekcyjne w kinach objazdowych były z reguły kiepskie, bo seanse odbywały się tylko po zachodzie słońca, a wyciemnienie oznaczało prowizoryczne działania – na przykład użycie koców. Czasem sale aranżowano w świetlicach, remizach strażackich. Ślady tamtych seansów odnajdziemy w filmie „Pociąg do Hollywood" Radosława Piwowarskiego, gdzie mała Merlin, grana przez Katarzynę Figurę, właśnie podczas seansu w takiej remizie zakochuje się w kinie. Podobnie jak małoletni bohater „Historii kina w Popielawach" Jana Jakuba Kolskiego, który ma specjalne odświętne ubranie na przyjazd kina objazdowego, też pochłonięty tymi ruchomymi obrazami. Widzimy natomiast w obu filmach, że starsi widzowie trochę pomstują, nie wszystko w tym kinie objazdowym im się podoba – nie widzą ekranu, dźwięk jest średni, repertuar też.

Dziennikarz Lech Moliński i fotograf Jerzy Wypych

› Całą rozmowę przeczytasz na: www.wro.news/kina-ds

Wielkie zmiany w koszykarskim Śląsku

Po ostatnim sezonie w klubie personalnie zmieniło się prawie wszystko. Mamy nową prezes, nowego trenera i jego asystenta. Jest dużo nowych zawodników. Teraz czas to poukładać i liczyć, że znów spełni się słynne hasło kibiców „Cała Polska w cieniu Śląska!".

Michał Kurowicki

KOSZYKARSKI ŚLĄSK WROCŁAW

Jakub Urbaniak, pierwszy nowy zawodnik Śląska, odebrany na lotnisku przez działaczy z klubu

Zmiany w koszykarskim Śląsku to przede wszystkim nowa prezes Karolina Pokorska, którą powołano na to stanowisko 1.08. Wcześniej, bo już 11.07 z tej funkcji odwołano Michała Lizaka, który stał na czele Śląska od 12 lat. Nowym trenerem został Łotysz Ainars Bagatskis pracujący ostatnio z kadrami narodowymi Łotwy i Ukrainy. Na pierwszego asystenta powołano dobrze znanego we Wrocławiu Jacka Winnickiego, który po raz ostatni jako pierwszy trener pracował w Śląsku w sezonie 2023/2024.

– Sezon 2025/26 to dla nas nowe otwarcie. Przygotowania idą pełną parą, a dużą wartością w tym sezonie będzie doświadczenie trenera Bagatskisa, który od początku był zaangażowany w budowę składu – mówi Aleksander Leńczuk, dyrektor sportowy Śląska.

Śląsk będzie miał młody skład

Przyszedł czas na zmiany w drużynie. Udało się zatrudnić kilku zawodników, których Bagatskis dobrze zna. Sprowadzono drugiego najlepszego punktującego i zbierającego poprzedniego sezonu, czyli Stefana Djordjevicia. Wzmocniono pozycję rozgrywającego Kadre Graya, znanego z występów w GTK Gliwice. – To będzie jeden z najmłodszych składów w lidze. Mamy sporo energii i perspektywicznych graczy, którzy mogą dać drużynie dużo już teraz, a jeszcze więcej w przyszłości. Gramy w EuroCupie, to szansa, żeby pokazać się na tle mocnych europejskich ekip. Sztab pracuje nad tym, jak rozsądnie rozłożyć siły i sprostać wymaganiom gry w dwóch ligach. Jesteśmy dobrej myśli – dodaje Leńczuk.

Z Ukrainy i z Harvardu

W końcu Śląsk poinformował o zatrudnieniu rzucającego Issufa Sannona. Zna się z trenerem Bagatskisem z reprezentacji Ukrainy. Kolejnym wzmocnieniem ma być obrońca Noah Kirkwood, 25-letni Kanadyjczyk, absolwent Harvardu. W ciągu trzech sezonów w NCAA nie schodził ze średniej poniżej 11 punktów. Nowym zawodnikiem Śląska został też silny skrzydłowy Jared Coleman-Jones. Następnie młody skrzydłowy z reprezentacji Polski U-20 Tymoteusz Sternicki i kolejny młodzieżowy reprezentant Polski Jakub Urbaniak.

Wrocławscy żeglarze na mistrzostwach

Ekipa UKS Żeglarz Wrocław wzięła udział w Mistrzostwach Świata w żeglarstwie klasy Cadet 2025. Zawody odbyły się nad jeziorem Lipno w Czechach. Łącznie wystartowały w nich 104 jachty z dziewięciu państw.

Michał Kurowicki

Cadet to ciekawa klasa żeglarska, w której bardzo młodzi zawodnicy muszą współpracować i dobrze zgrać się mimo różnicy wieku. Często pływają w wymagających warunkach pogodowych, w zimne, wietrzne i deszczowe dni. Nasza drużyna składała się z 12 zawodników w wieku od 8 do 17 lat i 6 jachtów. Trenerem był Łukasz Czerwiec. W sztabie było też dwóch rodziców opiekunów.

– Trzeba ich zobaczyć na wodzie, jak są szczęśliwi, gdy zmagają się z wiatrem. Schodzą z wody po treningu lub pięciu godzinach regat, szczękają zębami i uśmiechnięci opowiadają o zdobytym doświadczeniu lub przygodzie na wodzie. Jako rodzic Amelki (9 lat) i Janka (15 lat), którzy pływają jako jedna załoga, podziwiam ich za wytrwałość i zaangażowanie – mówi Paweł Nowakowski, tata dwójki żeglarzy i prezes Stowarzyszenia Żeglarstwa Regatowego Klasy Cadet.

CADET/PROSPEN.PL

Kadeci UKS Żeglarz Wrocław nad jeziorem Lipno na Mistrzostwach Świata klasy Cadet 2025 w Czechach

Na mistrzostwach wystąpili zawodnicy z 9 państw (Australia, Indie, Wielka Brytania, Niemcy, Holandia, Belgia, Czechy, Ukraina i Polska). Reprezentanci Polski pływali na starszym sprzęcie i musieli wykonać kilka poprawek w celu ujednolicenia sprzętu. Dużym przeżyciem była ceremonia otwarcia regat. – Kolejne mistrzostwa świata już za rok we Włoszech nad jeziorem Garda. Jeśli chcielibyście wesprzeć młodych żeglarzy, prosimy o kontakt przez stronę Stowarzyszenia żeglarstwa regatowego klasy Cadet na Facebooku – dodaje Paweł Nowakowski.

Tydzień w skrócie

W ostatnim meczu rundy zasadniczej **Sparta Wrocław** pokonała na stadionie Olimpijskim KS Toruń 56:34 (B. Kurtz i D. Bewley po 11 punktów, A. Laguta – 10) i do play-offów weszła z 2. miejsca – za Motorem Lublin, aktualnym mistrzem Polski. W półfinałach PGE Ekstraligi Sparta i Toruń spotkają się ponownie: 24.08 w Toruniu i 7.09 we Wrocławiu. Mecze pokaże Canal+ Sport.

Koszykarki Ślęzy poznały rywalki w grupie L ligi europejskiej EuroCup Women: Villeneuve D'Ascq z Francji (mistrzynie z poprzedniego sezonu), BCF Elfic Fribourg ze Szwajcarii; BC Beroe Stara Zagora z Bułgarii. Faza grupowa rozpocznie się 9.10 i zostanie rozegrana w systemie każdy z każdym w formacie mecz i rewanż. Z każdej grupy awansują dwa najlepsze zespoły, a także cztery najlepsze drużyny z trzecich miejsc.

Niemal 16 tys. kibiców na Tarczyński Arena obejrzało w piątek 8.08 zwycięskie spotkanie **Śląska Wrocław** z Miedzią Legnicą. To był 4. mecz kolejki Betclic 1. Ligi. WKS wygrał 3:1. Bramki dla WKS zdobyli: Piotr Samiec-Talar (16'), Przemysław Banaszak (77') i Arnau Ortiz (90'). Dla Miedzi gola wywalczył Daniel Stanclik (45'). Teraz Śląsk zagra kolejno w Opolu, Głogowie i Krakowie.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

Betclic 1. Liga,
17.08, godz. 14.30
Odra Opole – WKS Śląsk Wrocław
TVP Polonia

futbol amerykański

European League of Football
16.08, godz. 18, stadion Olimpijski
Panthers Wrocław – Munich Ravens

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Zwiedź Ostrów Tumski 15.08 z przewodnikiem

Chcesz przenieść się w czasy, gdy miasto było jeszcze grodem otoczonym wodą i mgłą legend? Ostrów Tumski to miejsce, gdzie wszystko się zaczęło. Zbiórka: 15.08 i 16.08 o godz. 15, hotel The Bridge na Ostrowie. Płatność 40 zł gotówką u przewodnika.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Ed Sheeran 15 i 16.08 na Tarczyński Arenie

Sprzedał już prawie 200 mln płyt na całym świecie, a jego trasa koncertowa Mathematics na weekend zaprowadzi go do Wrocławia. Rudowłosy artysta wykonuje muzykę z pogranicza popu, rocka, folku i hip-hopu. Ostatnie bilety od 284 zł do nabycia na **www.eventim.pl**

Fat burning, czyli sportowa sobota 16.08

Intensywny, ale dostępny dla każdego, trening, który pobudzi krążenie, rozpędzi kalorie i postawi Cię na nogi – bez względu na poziom zaawansowania. Dużo ruchu, rytm, pot i satysfakcja. Instruktorzy CityFit. Hala Stulecia, 16.08, godz. 9. Wstęp wolny, strój sportowy obowiązkowy.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

Wystawa Dolny Śląsk pnie się w górę do 17.08

Przełomowy był rok 1867, gdy Śląska Kolej Górska połączyła Görlitz i Węgliniec z Wałbrzychem. Modele lokomotyw i powozów, a także porcelana z Wałbrzycha, blaudruki z Gryfowa Śląskiego, koronki z Jeleniej Góry. Muzeum Etnograficzne, ul. Traugutta 111/113, bilety 10/8 zł.

MATERIAŁY ORGANIZATORA

KRZYŻÓWKA NUMERU 241

1. Osiedle z WuWą.
2. Betonowy, który obok lin jest ważnym elementem konstrukcyjnym trzonolinowca i także, jak liny, zawiera się w nazwie.
3. Projektant osiedla dla robotników rolnych na Ołtaszynie.
4. Złoty, z rogami na jednej z kamienic na wrocławskim Rynku.
5. Elementy dekoracyjne wewnątrz budynku wykonane głównie z gipsu.
6. Element architektoniczny, nadwieszony na zewnątrz, ale też połączony z mieszkaniem i będący jego częścią.
7. Przydomek miedziorytnika z Domku Miedziorytnika.
8. Nawiązująca do USA nieoficjalna nazwa osiedla mieszkaniowego przy pl. Grunwaldzkim.
9. Modernistyczny, z elementami marynistycznymi budynek naprzeciwko Sky Tower.
10. Rodzina Wallenberg-..., która miała swój pałac przy ul. Szajnochy.
11. Dom rycerza, księcia lub króla.
12. Umożliwiają komunikację między poziomami.
13. Blok mieszkalny przy ul. Kołłątaja.

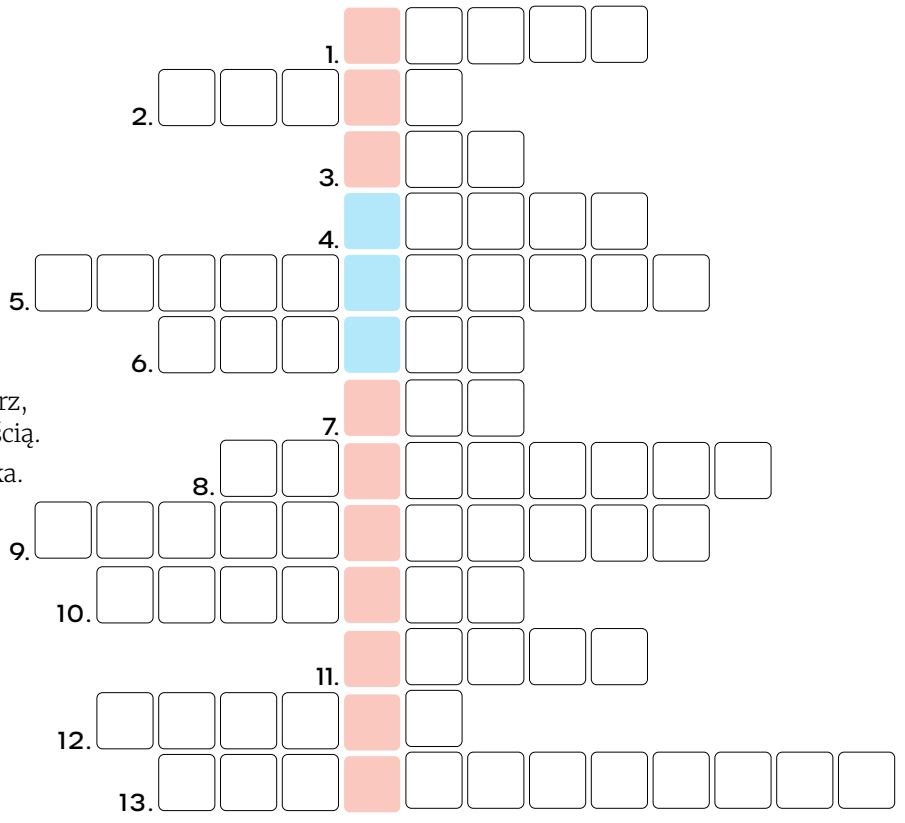

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora. W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **241.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi czekamy do **20.08** do **godz. 20.** Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **27.08**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nr. tel. **71 776 71 00**. **UWAGA!** Wg regulaminu wygrywa ten, kto wyśle SMS-a jako pierwszy, przedostatni lub ostatni.

W tym wydaniu do zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i butelka. Zwycięzcami w numerze 239 (hasło: Na straży miasta) zostali panowie: Zbigniew (bluza), Łukasz (workoplecak) i Wojciech (butelka). Gratulujemy!

Regulamin i RODO www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Następny numer biuletynu wroclaw.pl już od 20.08.2025

Pełne archiwum w internecie na www.wroclaw.pl/biuletyn

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**
Straż Miejska: **986**
Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**
Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)
Pogotowie energetyczne: **991**
Pogotowie gazowe: **992**
Pogotowie ciepłownicze: **993**
Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77** (pn.-pt. 8-18)
Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22 , 19501** (całodobowo)
Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)
Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7-21)
Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)
Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)
Taxi Senior: **794 123 124**
Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7-14)
Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo)
Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (24h)
Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)
Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**
Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**
Telefon informacyjny grup rodzinnych Al-Anon: **572 945 199**

WROMIGRANT
Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9-17)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19 (konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

Napisz do nas!

REDAKCJA
pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Anna Aleksandrowicz

DRUK
AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław